

Slovenski VESTNIK

LETNIK XL.

CELOVEC, PETEK, 25. JANUAR 1985

ŠTEV. 4 (2210)

OB 30-LETNICI PODPISA DRŽAVNE POGODBE:

Kriminaliziranje naše samopomoči namesto izpolnjevanja obveznosti na podlagi člena 7

Vprašanje TV-pretvornika v Podjuni, o katerem smo v našem listu že poročali, se je spremenilo v državno-politični problem. Poklicni zastupniki Slovencev kriminalizirali in s tem ustvarili pogoje za formalistično ukrepanje oblasti — na škodo manjšine, kakor se je to po enakem scenariju odigravalo že pred leti pri vprašanju krajevnih napisov.

Navaden TV-pretvornik, ki so ga postavili z akcijo samopomoči, katere nosilec je žitarsko prosvetno društvo „Trta“, se je v poročilih tiska in v izjavah politikov spremenil v nevaren „ilegalni TV-oddajnik“ — gotovo ne iz nevednosti ali tehničnega neznanja, temveč očitno z namenom, da bi zadevo spravili na raven podtalnega protidržavnega delovanja. Da bi bilo kriminaliziranje še bolj prepričljivo, je bilo treba vključiti še sumničena o tihotapstvu, skrivnostnih virih denarjev in drugih protizakonitih dejavnostih.

Zadeva okoli pretvornika, ki se je tako spremenila v napeto kriminalno srhljivko, je v resnici bistveno drugačna: namreč na nekaj podjun-

skih občin omejena akcija samopomoči, s katero si je prizadeto prebivalstvo hotelo zagotoviti možnost sprejemanja 2. sporeda avstrijske te-

Zadnja vest

Pri pogovorih na okrajnem glavarstvu Velikovec in pri poštni direkciji je bila v vprašanju TV-pretvornika dosežena naslednja „prehodna rešitev“: Nosilci akcije so pristali na začasno izključitev pretvornika pod pogojem, da med tem pride do konstruktivnih pogovorov s pristojnim ministrom in drugimi dejavniki, kjer se naj poišče pot za legalno rešitev vprašanja nemotnega sprejemanja obeh TV programov ORF in programa slovenske TV na ozemlju južne Koroške.

levizije in obenem tudi sporeda slovenske televizije, ki ju v teh krajih doslej niso mogli sprejemati. Za sedanje akcijo so se odločili po več-

letnem čakanju, da bosta vlada in ORF ugodila zahtevi obeh osrednjih slovenskih organizacij, ki sta svojačasno v operativnem koledarju med drugim zahtevali tudi uresničitev enakopravnosti koroških Slovencev na področju radia in televizije. Vendar so prošnje in zahteve ostale vse do danes brez odziva.

Odločitev za akcijo samopomoči torej ni samo razumljiva, temveč je tudi povsem upravičena — kot opozorilo pristojnim dejavnikom na neizpolnjene obveznosti. Enakopravnost nam je zagotovljena v avstrijski zakonodaji, v državni pogodbi in drugih mednarodnih dokumentih, posebej tudi v zaključni listini helsinške konference, ki izrecno govori o široki in svobodni izmenjavi informacij med regijami in deželami. Ne nazadnje pa se lahko zgledujemo še pri južnih Tirolcih, ki so začeli s podobnimi akcijami, da so si potem z izdatno podporo Avstrije in zlasti ORF-a izbojevali najširše možnosti sprejemanja sporedov ne samo avstrijske, marveč tudi švicarske in zahodnonemške televizije.

Le koroški Slovenci naj bi bili kakor glede šolstva, uradnega jezika, krajevnih napisov in drugih vprašanj zapostavljeni in diskriminirani tudi na področju sodobnih informativnih sredstev. Zahteve in želje po izboljšanju so na merodajnih mestih enostavno preslišali — slej ko prej smo ostali pri 50 minutah dnevnih radijskih oddaj, medtem ko avstrijska TV ob dveh popolnih programih nima v celotnem letu niti ene same slovenske oddaje! In poleg tega tudi niso bili ustvarjeni pogoji, da bi na celotnem našem ozemlju lahko sprejemali oddaje slovenske TV.

Ce se spričo takih dejstev odločimo za akcijo samopomoči, naš boj za enakopravnost kriminalizirajo, nas proglasijo celo za veleizdajalce, kakor se je tokrat zgodilo podpredsedniku ZSO Kukoviču. V resnici pa so zakonolomilci tisti, ki nam odrekajo v državni zakonodaji in mednarodnih pogodbah zajamčene pravice. Na to dejstvo s posebnim poudarkom opozarjamo letos, ko obhajamo 30. obletnico podpisa državne pogodbe, katere neizpolnjeni 7. člen še vedno kot težka moralna hipoteka bremeni mednarodni ugled Avstrije.

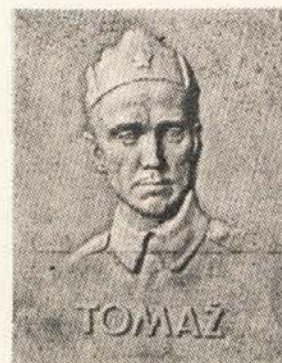
ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na

spominsko svečanost

v nedeljo 3. februarja 1985 ob 11. uri
na pokopališču v Svečah ob grobišču
narodnega heroja Matije Verdника-To-
maža in soborcev.

- Letos bo spominska svečanost v
- znamenju 40-letnice zmage nad fa-
- šizmom.

Na sporedu:

polaganje vencev, nagovor in kulturni program s sodelovanjem Koroškega partizanskega pevskega zbora.

Počastimo z našo udeležbo spomin junakov, ki so darovali življenje v borbi proti fašizmu — za mir, svobodo in enakopravno sožitje!

Slovenski občinski odborniki obsojajo gonjo proti Kukoviču

Kot neodgovorno je označil podpredsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Lado Hajnžič gonjo proti občinskemu odborniku Francu Kukoviču (ki mu očitajo, da je bil pobudnik za postavitev TV-pretvornika v Žitari vasi, zaradi česar so KHD, žitarski ÖVP-jevski občinski odborniki in predsednik koroške ÖVP Knafli zahtevali, da ga je treba odstaviti kot učitelja — op. ured.).

Hajnžič v svoji izjavi poudarja, da TV-pretvornik v Žitari vasi nikakor ne moti programa ORF, kakor tisti ÖVP-jevski odborniki, ki zahtevajo odstranitev Kukoviča, niso pripravljeni gledati slovenskih oddaj. Po drugi strani pa je celovski ÖVP-jevski župan Guggenberger omogočil v Celovcu sprejemanje najmanj treh inozemskih programov, med temi tudi RTV Ljubljana, pa pristojni

ÖVP-jevski klub doslej še ni zahteval njegove odstranitve, opozarja Hajnžič.

Klub slovenskih občinskih odbornikov zagotavlja svojemu članu vso podporo in naglašja, da Kukoviči nihče ni dokazal kakega ilegalnega dejanja.

ZAVARUJMO KOROŠKO PRED TUJIMI VPLIVI!

Namestitev ilegalnega pretvornika v Podjuni nas je znova opozorila na nevarnost, ki grozi naši deželi in njenemu ljudstvu, če se bo tehnika še naprej tako razvijala. Če kabelska TV je močno povečala možnosti tujih vplivov — satelitska televizija bi bila naravno katastrofalna.

Tokrat nam je še uspelo, da smo z združenimi močmi odbili napad protidržavnih elementov, ki so se hoteli vtihotapiti v naše čisto ozračje. Ali nam bo to uspelo tudi v bodoče?

Zato že zdaj začnimo zbirati sredstva, da bomo pravočasno nabavili dežnik, ki ga bomo v danem trenutku razprostrli nad ljubljeno Koroško, da jo ohranimo svobodno in enotno!

Koroški marelarji
(Kärntner Schirmbürger)

Skupna izjava ZSO in NSKS

V skupni izjavi, ki sta jo glede TV-pretvornika v Žitari vasi objavili osrednji organizaciji ZSO in NSKS, med drugim opozarjata na dolgoletna prizadevanja za uveljavitev enakopravnosti koroških Slovencev na področju radia in televizije. Ker pa so vsa ta prizadevanja ostala brez uspeha, akcija samopomoči v Žitari vasi nikakor ne preseneča, saj gre končno le za uresničevanje pogojev, ki jih južni Tirolci že davno imajo. Poleg tega gre pri uresničevanju teh pogojev za ustvarjanje stanja, ki ga izrecno opredeljuje tudi zaključna listina helsinške konference — namreč možnost širokega in svobodnega pretakanja informacij med regijami in deželami.

Deželnega glavarja Wagnerja, ki je podpredsednik ZSO in občinskemu odborniku v Žitari vasi Francu Kukoviču očitail, da bi bil v Jugoslaviji v takem primeru že obsojen kot veleizdajalec, osrednji organizaciji pozivata, naj namesto takega pritiska raje poskrbi, da bodo vse podjunske občine imele možnost sprejemanja tako obeh TV-sporedov ORF kot tudi TV-oddaj RTV Ljubljana. Krajevnim pobudnikom za postavitev TV-pretvornika pa osrednji organizaciji zagotavljata vso moralno in politično podporo v njihovih prizadevanjih, da bi tudi na področju informiranja prišli do pravic, ki so bile pred 30 leti zagotovljene v členu 7 avstrijske državne pogodbe.

Deželni šolski svet zagovarja skupno šolo

Začel se je krog informacijskih sestankov v koroškem deželnem zboru

„Ali se na Koroškem hočemo priznati k skupni šoli ali ne, na to temeljno vprašanje bo treba najti odgovor“ je po zadnji seji ustavnopravnega odbora deželnega zbora povedal deželni glavar Leopold Wagner. In deželni šolski svet je s predsednikom Karlom Kircherjem na čelu kot prvi „informant“ dal koroškemu deželnemu zboru že jasen odgovor: saj ni imel niti enega argumenta proti skupni šoli, temveč je navedel vrsto argumentov, ki zagovarjajo trenutno ureditev obveznega manjšinskega šolstva.

Povod za to široko razpravo o manjšinskem šolstvu, ki se bo v deželnem zboru odvijala sedaj vsake štiriinajst dni, so bile tri zahteve za poslabšanje dvojezičnega šolstva: ljudsko glasovanje hajmardinstva, podobna zahteva abwehrkämpferbunda in še tozadevni predlog FPÖ!

In da je lanskoletna internacionalizacija manjšinskega šolskega

vprašanja prispevala k resnemu obravnavanju tega za manjšino usodnega vprašanja je pokazala dobra udeležba na tej seji. V skupni izjavi, ki so jo po seji izdale vse tri deželnozborske stranke, pravijo, da so zastopniki šolskih oblasti govorili o zadovoljivih rezultatih trenutne ureditve. Tudi v izjavi ni niti enega argumenta, ki bi dajal prav tistim, ki hočejo sedanjo ureditev poslabšati. Edinole pasaža v tej izjavi, ki govori o izjavi dvornega svetnika dr. Valentina Inzka, ki je dejal, da je narodna skupnost pripravljena priznati trenutno stanje (!, ne ureditev), bi lahko kdo v bodoče tako razlagal, da pač ni treba nobenega izboljšanja.

Dr. Inzko je v razgovoru z nami dejal, da je to izjavo treba videti v sklopu vseh izvajanih šolskega sveta na tej seji, in prepričani smo, da je tako mislil, ko je zatrjeval, „da se ta izjava ne more razlagati drugače kot da se narodna skupnost strinja s sedanjo šolsko ureditvijo

na področju obveznega manjšinskega šolstva.“

WAGNER: SKUPNE REŠITVE NE ZA VSAKO CENO

Zanimive so tudi izjave deželnega glavarja Wagnerja, ki je govoril sicer o skupnih rešitvah, ki morajo biti sprejemljive tako v deželi kot tudi mednarodno! Menil je tudi, da si „ne bomo pustili diktirati rešitev od najmanjše stranke (FPÖ)“ in da bo morda prišlo le do večinske odločitve, ki jo bosta nosili SPÖ in ÖVP. Da pa so zalegli v zadnjih mesecih številni tehtni argumenti koroških Slovencev in strokovnjakov lahko sklepamo tudi iz Wagnerjeve izjave, da bo po teh sejah prišlo gotovo do spremembe: „in četudi pride samo do tega, da se provizorij iz leta 1959 spremeni v stalno ureditev“.

V četrtek 7. februarja bo svoja stališča do dvojezičnega šolstva izjavljala v deželnem zboru celovška univerza, nato pa sledijo še drugi „prizadeti“.

PREBERITE

na strani

1. Jugoslovanski zunanji minister je obiskal Avstrijo
2. Leto 1986 bo mednarodno leto miru
3. Ob slovenskem kulturnem prazniku
4. 20 let Južnokoroškega krožka za zrejo in pitanje prašičev
5. Pred 85 leti se je rodilo Slovensko planinsko društvo na Koroškem
6. Sankanje na Obirskem
7. Dve zmagi Zahomčana Mörtla

JUGOSLOVANSKI ZUNANJI MINISTER NA DUNAJU:

Avstrija in Jugoslavija želita medsebojne odnose še poglobiti

Zvezni sekretar za zunanje zadeve SFR Jugoslavije Raif Dizdarevič, ki je bil prejšnji teden na uradnem obisku na Dunaju, je svoje pogovore z vodilnimi predstavniki Avstrije izkoristil za izčrpno izmenjavo mnenj o vseh najvažnejših mednarodnih in posebej bilateralnih vpra-

šanjih. Tako v pogovorih z avstrijskim zunanjim ministrom Gratzom kakor tudi med obiski pri kanclerju Sinowtzu in zveznem predsedniku Kirchschrägerju je bilo obojestransko izraženo zadovoljstvo, da se odnosi med državami uspešno razvijajo, obenem pa poudarjena tudi želja, da bi se medsebojno sodelovanje v bodoče še poglobilo in razširilo.

Na mednarodnem področju so bila predmet izmenjave mnenj predvsem vprašanja, kot so nevarna zaostritev odnosov v svetu, blazna tekma v oboroževanju, čedalje večji prepad med razvitim in nerazvitim delom sveta in posameznimi primeri oboroženega obračunavanja, ki se lahko razširijo v svetovni spopad. Pri tem je bila poudarjena važna vloga, ki jo pri razreševanju perečih vprašanj lahko odigrajo nevtralne in neuvrščene države; tej vlogi hočeta Avstrija in Jugoslavija tudi v bodoče posvečati vso pozornost ter s skupnimi nastopi na mednarodnih forumih prispevati k miroljubnemu reševanju.

Posebno širok je bil krog bilateralnih vprašanj, ki je segal od obravnavanja raznih oblik sodelovanja na gospodarskem področju preko vprašanja medsebojnega zaupanja (kjer je Dizdarevič kritično ocenil izrazito protijugoslovansko poročanje precejšnjega dela avstrijskega tiska) pa tja do manjšinske problematike, ki je — kakor že pri vseh prejšnjih obiskih državnikov obeh držav — bila tudi tokrat izpostavljena kot eno tistih ključnih vprašanj, ob katerih se meri dobra volja in resnična pripravljenost za nadaljnje izgrajevanje in poglobljanje medsebojnih odnosov. Na gospodarskem področju pri dolgi vrsti vprašanj, ki jih obravnavajo pri vsaki taki priložnosti, tokrat morda posebej izstopata dva bolj ali manj „nova“ primera sodelovanja: gradnja karavanskega cestnega predora (ki se ga bodo letos baje res lotili) in usklajevanje ukrepov proti onesnaževanju okolja.

V manjšinskem vprašanju — o katerem objavljamo tudi poseben komentar — tokrat ni bilo novih

akcentov. Jugoslovanska stran je znova opozorila na nerešena vprašanja člena 7 avstrijske državne pogodbe ter je minister Dizdarevič, ko je poudaril vlogo manjšin kot mostu med državama, izrecno naglasil: „Kot veste, se vseskozi zavzemamo za izboljšanje položaja in zaščite slovenske in hrvaške narodnostne manjšine, ki živita v Avstriji. Njuno narodnostno identiteto in pravico do svobodnega razvoja in življenja zagotavlja predvsem državna pogodba, od katere podpisa bo letos poteklo 30 let. V zvezi s tem pozdravljamo pripravljenost Avstrije na neposredni dialog s predstavniki slovenske in hrvaške manjšine in z zaupanjem čakamo na rezultate v smislu zagotovitve vseh pravic iz 7. člena državne pogodbe in celovite uveljavitve teh določil.“

Tudi na avstrijski strani je bilo slišati že znana stališča. Zunanji minister Gratz je ponovil izjavo, da manjšini bogatita kulturo Avstrije in da se čuti Avstrija odgovorno za njun obstoj in razvoj. Kancler Sinowatz pa je obljubil, da bo avstrijska vlada storila vse, da zaščiti manjšine in zagotovi, da se bodo spoštovale vse njihove pravice (s tem je vsaj posredno priznal, da doslej še niso uresničene vse pravice, da člen 7 še ni v celoti izpolnjen!). Novo v njegovi izjavi je bilo opozorilo, da se je ob lanskoletnem referendumu proti dvojezični šoli razvila po vsej Avstriji široka fronta odpora med demokratičnimi silami — torej bi bilo pričakovati in upati, da bo vlada v bodoče upoštevala široko demokratično javnost in pri bodočih rešitvah ne bo več popuščala pritisku nacionalističnih krogov, kakor se je to žal vedno spet dogajalo v preteklosti.

To upanje in pričakovanje naglašamo še posebej tudi zaradi najnovejših dogodkov na Koroškem, ko s strani tiska in celo vodilnih političnih predstavnikov dežele namesto pripravljenosti za reševanje odprtih vprašanj doživljamo nezasišano kriminaliziranje manjšine in njenih predstavnikov.

Leto 1986 je OZN proglasila za mednarodno leto miru

Kakor smo pred kratkim poročali tudi v našem listu, je Organizacija Združenih narodov leto 1985 proglasila za mednarodno leto mladine ter je pozvala vse države, naj v tem letu posebno pozornost posvetijo problemom mlade generacije.

Svetovna organizacija pa je sprejela podoben sklep tudi že za leto 1986, ki ga je proglasila za mednarodno leto miru. Tako bo prihodnje leto gotovo po vsem svetu cela vrsta najrazličnejših prireditev, zborovanj, posvetov in drugih manifestacij, ki bodo potekale v znamenju ohranitve in utrditve svetovnega miru.

Priprave na mednarodno leto miru so se medtem že začele s posvetom, ki ga je v glavnem mestu afriške države Togo priredila ustanova za mednarodno zasebno pravo in ki so se ga udeležili predstavniki vseh držav sveta. Na posvetu, ki je potekalo pod pokroviteljstvom predsednika Toga, sta bila prisotna tudi generalni tajnik Organizacije afriške enotnosti Peter Onu ter zastopnik generalnega tajnika OZN.

Na srečanju so razpravljali predvsem o novem gospodarskem redu v svetu in posebej v odnosih med razvitim Severom in nerazvitim, lačnim Jugom; pri tem je bilo govora zlasti o prispevku držav v razvoju k miru. Posebno poglavje je predstavljala razprava o beguncih in političnih zapornikih, kakor tudi primerjava o filozofiji vojne in razorožitve, pri čemer je bilo brez dvoma zanimivo spoznanje, da je gospodarstvo krivo za vojne spopade. Kar zadeva človekove pravice, pa so izpostavili pravico ženske in otroka, kakor tudi izvajanje afriške listine o pravicah človeka in narodov ter vpliv, ki ga izvajanje določil te listine ima na mirovne procese.

Tiskovna izjava ZSO o TV-pretvorniku v Žitari vasi

V zvezi s TV-pretvornikom v Žitari vasi (o katerem smo v našem listu že poročali — op. ured.) je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem v posebni izjavi za tisk opozorila, da slovenska narodna skupnost na Koroškem že več desetletij išče v stikih z deželnimi in zveznimi oblastmi ter z ORF rešitve glede sprejemanja slovenskega televizijskega sporeda na južnem Koroškem, podobno kot je to urejeno na Južnem Tirolskem. Vendar so pristojne oblasti vse tozadevne pobude do danes ignorirale.

Prav zaradi takega nezadovoljivega stanja se je v Žitari vasi (kjer npr. ni možen sprejem tudi drugega avstrijskega TV programa) oblikovala skupina ljudi, ki so s samopomočjo in lastnim delom zgradili potreben TV-pretvornik. Pretvornik, ki bo deloval predvsem na območju Dobrle vasi, Žitare vasi, Reberce in Galicije, bo omogočal sprejemanje drugega avstrijskega TV programa kakor tudi sprejemanje programa TV Ljubljana.

Gradnja TV-pretvornika je potekala več mesecev in to v vsej javnosti, opozarja ZSO, zato je poročanje nekaterih koroških časopisov, da gre za „tajni slovenski oddajnik“ nepravilno. Če pa deželni glavar Wagner v zvezi z novim pretvornikom govori o kršenju avstrijskih zakonov, potem je treba koroško javnost opozoriti na to, da koroške deželne stranke pravzaprav že več let kršijo zakone, ker se za strankarsko propagando poslužujejo posebej v ta namen zgrajenih radijskih postaj v inozemstvu.

„Zveza slovenskih organizacij na Koroškem podpira pobudo žitajrskih občanov in odločno zavrača grožnje nekaterih koroških oblasti,“ je ob koncu rečeno v izjavi ZSO. „Novi TV-pretvornik v Žitari vasi pa je tudi prispevek k izpolnjevanju člena 7 avstrijske državne pogodbe, ki ga avstrijska vlada že trideset let ne izpolnjuje.“

Zgovoren strah oblastnikov

Osrednji organizaciji koroških Slovencev sta kot priznana predstavništvo slovenske narodne skupnosti na Koroškem v smislu veljavnih zakonov za vsako legislativno dobo predlagali zastopnike v forume kolegialnih šolskih oblasti, to je za kolegij deželnega šolskega sveta za Koroško in za kolegije petih okrajnih šolskih svetov v tistih okrajih, kjer obstajajo šole po manjšinskem šolskem zakonu. Na prošnjo deželne vlade sta ZSO in NSKS pravočasno vložila tak predlog tudi za novo legislativno dobo.

V preteklosti je deželna vlada pri imenovanju članov teh kolegialnih šolskih oblasti vedno upoštevala tozadevne predloge slovenskih organizacij — tokrat pa je šla drugo pot: v kolegij enega izmed okrajnih šolskih svetov je kot zastopnika Slovencev imenovala osebo, ki v predlogu slovenskih organizacij sploh ni bila predvidena.

Bodimo konkretni: Za kolegij okrajnega šolskega sveta Velikovec sta ZSO in NSKS kot zastopnika Slovencev predlagala šolskega ravnatelja v Žitari vasi Franca Kukovica in kot njegovega namestnika Frica Kerta, učitelja v Nonči vasi. Pri imenovanju članov omenjenega foruma pa je šla deželna vlada povsem mimo predloga obeh osrednjih slovenskih organizacij ter je za zastopnika Slovencev v kolegiju okrajnega šolskega sveta Velikovec imenovala šolskega ravnatelja Valentina Vautija iz Božjega groba pri Pliberku.

Naj bo tukaj jasno povedano — nimamo nič proti ravnatelju Vautiju osebno, moramo pa odločno protestirati proti ravnanju oblasti, ki so v nasprotju z dosedanjim dolgoletno prakso ignorirale predlog obeh osrednjih slovenskih organizacij in odločile proti volji priznanega predstavništva slovenske narodne skupnosti. Tako ravnanje, posebno v deželi, kjer se na vodilnih mestih zelo radi trkajo na demokratična prava in se pri srečanjih s tujimi državniki delajo velike prijatelje manjšin, moremo razumeti samo kot brezobzirno uveljavljanje oblasti.

Seveda ne gre za prvo tako demonstracijo moči večine nad manjšino. Že pred enim letom smo doživeli podoben primer, namreč pri imenovanju nadzornika za dvojezične šole. Sedaj se isto ponavlja pri imenovanju zastopnika Slovencev v forumu kolegialne šolske oblasti. In jutri? Koga nam bodo prihodnjic vsilili na kakšno mesto? Ob dosedanjih izkušnjah vsekakor lahko pričakujemo še marsikakšno cvetko takega „demokratičnega“ posiljevanja.

VPRAŠANJE KUKOVICA PRERAŠČA V „AFERO KUKOVICA“

V sedanjem primeru gre posebej za osebo ravnatelja Kukovica, za vprašanje, ki dejansko vedno bolj prerašča v afero. Odkar se je Kukovica v vprašanju dvojezičnih označb v žitajrski šoli upal kot član SPO javno postaviti proti stališču merodajnih ljudi v socialistični stranki, je tako rekoč „persona non grata“ (nezaželena oseba) — ne samo v stranki sami, ampak tudi v široki koroški javnosti. Od sodnijskega pregona preko očitkov veleizdaje do zahtev po odstavitvi drži pot kriminaliziranja, ki je odgovornim vse prej kot v čast. Kajti ni le izraz nedemokratičnega ravnanja, temveč predvsem tudi zgovoren dokaz strahu oblastnikov pred ljudmi, ki so sposobni misliti z lastnimi močmi in pogumni dovolj, da svoja stališča zastopajo če je potrebno tudi napram nadrejenim.

NOV PROGRAM FPÖ:

Naprej omahovanje med nacionalnim in liberalnim taborom

Odkar se je FPÖ s pomočjo socialistov dokopala do položaja vladne stranke, je v njenih vrstah opaziti težnje, da bi se otrsela svoječasne značaja poudarjeno nacionalne stranke in si namesto tega pridobila glas liberalne grupacije. Razprtje med Stegerjem in Haiderjem so morda posebno značilne za boj med obema taboroma, pa tudi osnutek novega strankinega programa dovolj zgovorno kaže, da si svobodnjaki še niso čisto na jasnem, kako naj izgleda razmejitev med nacionalno in liberalno usmeritvijo.

V nekaterih družbenopolitičnih vprašanjih je brez dvoma zaslediti v novem programu določen premik v liberalnejšo smer, hkrati pa skušajo nekoliko omiliti tudi dosedanje ostro nacionalno opredelitev. Namesto dosedanjega nedvoumnega priznavanja k nemški narodni in kulturni skupnosti vsebuje novi program ugotovitve, da tej skupnosti pripada pretežna večina Avstrijcev in da mora zato Avstrija, vključena v nemški narodni in kulturni prostor, tudi v bodoče samostojno sooblikovati njegov razvoj. In nato še določilo, da nihče ne sme biti diskriminiran zaradi svoje etnične pripadnosti. „To velja tako za nemške Avstrijce, ki že od nekdaj določajo celotno podobo naše dežele, kakor tudi za slovenske in hrvaške Avstrijce ali za sodeležane drugih narodnih skupin.“

Ali se za posebnim pojasnilom, da so pri izdelavi osnutka sodelovali tudi Korošci, mar skriva priznanje, da bo koroška FPÖ v nacionalnem vprašanju kljub novemu programu nadaljevala staro politiko?

fra-ter.

Slovenski kulturni praznik Foltiju Hartmanu

Pred 40. leti je predsedstvo Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta (SNOS) izdalo odlok o razglasitvi dneva Prešernove smrti za kulturni praznik slovenskega naroda. Slovenska prosvetna zveza je vsako leto slovesno obhajala ta največji praznik slovenske kulture.

40. obletnica nas opominja na čas, ko so se partizani sredi zaslužene Evrope in sredi hudih bojev zbirali tudi okrog tabornega ognja v pripravi in v spoznanju, da ima slovensko kulturno izročilo globok družbeni pomen in da se v umetnosti izraža želja za boljše življenje in za napredek naroda. Prešeren, Župančič, Kajuh, Bor in drugi so spremljali protifašistični boj vsa leta. Najbolj skromno in preprosto izrazno sredstvo je ustvarilo vznemirljivo čustveno odmevnost v ljudeh, združenih v trpljenju in boju. Ideja narodne osvoboditve je postala temeljna ideja slovenske kulture.

Življenje je postalo kriterij umetnosti in kulture. Beseda, ki so jo ustvarili, pesem, ki so jo zapeli in slika, ki so jo narisali so predstavljali enoten utrip boja za svobodo. Plotovi med literaturo in življenjem, med ustvarjalci in ljudstvom so padli — rodila se je ljudska kultura.

Slovenski oktet bo sodeloval na Prešernovi proslavi SPZ

V veličastnem in grotesknem položaju se je nahajala tudi slovenska pesem — najizrazitejša podoba slovenske kulture na Koroškem. Enolič večglasna zborovska pesem je bila zvesta spremljevalka borcev, ki je krepila voljo in sproščala napev in dajala možnosti za izražanje osebnih čustev. V takem polo-

žaju so se nahajali naši rojaki, internirani po raznih taboriščih širom Evrope. Med odlično primere slovenske kulturne vztrajnosti, pogumne in samozavestne upornosti šteje pevski zbor slovenskih trpinov v Dachau. Fred kratkim umrl Folti Hartman je dal v tistih težkih časih in v še težjih pogojih življenja

v taborišču pobudo za ustanovitev pevskega zbora, ki ga je tudi sam vodil. Zbor je nastal v igredi 1943 in kljub obupnim in nečloveškim razmeram štel blizu 70 interniranih pevcov, ki so vsemu navkljub prepevali Prešerna, Jenka, slovenske narodne pesmi, osvojili taborišče in nekdo s petjem osupili 6000 ljudi v taborišču smrti. In pred 40 leti so tam priredili celo mogočno Prešernovo proslavo. Folti Hartman, ki je moral pisati partiture skrivoma in na pamet, je med drugim zapisal: „Hudo je bilo, a klonili nismo. Pesem nam je dajala moč in vztrajnost. Ne le nam pevcem, temveč tudi sotrpinom, ki so nas poslušali. Mnoge smo rešili boleznega obupa.“

Folti Hartman je pred 40. leti pripravil v najtežjih pogojih svojim sotrpinom v Dachau Prešernovo proslavo. Po 40 letih se želimo odločiti njegovemu spominu s slovesnim sporedom na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku. Posvečamo pred kratkim umrlemu Foltiju Hartmanu, našemu sodelavcu, odborniku, dolgoletnemu centralnemu zborovodji in neumornemu kulturnemu delavcu letošnji Prešernov dan — slovenski kulturni praznik. Še prav posebno se veselimo, da nas bo na ta praznik obiskal z vrhunsko izvedbo slovenske narodne pesmi Slovenski oktet.

Ob tej priložnosti z veseljem ugotavljamo, da bo letošnja prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku že v novem večnamenskem prostoru Mladinskega doma. Veseli smo, ker imamo v Celovcu slovensko kulturno dvorano, ki bo na razpolago potrebam naše kulturne dejavnosti.

dr. Janko Malle
tajnik SPZ

Glasbeni vzlet v Mladinskem domu

V četrtek 17. januarja tega leta sta bili v Mladinskem domu (Mikschallee 4, Celovec) kar dve karieri na dnevnem redu. Gabrijel LIPUŠ je dal svoj prvi glasbeni koncert in telovadnica novega Mladinskega doma SSD je prestala krst kot koncertna dvorana. Zanimanje za glasbene ustvarjalce je bilo res veliko, saj so se na koncertu pojavili poleg mladih tudi odrasli in starejši ljudje. Igralna skupina se imenuje Gabrijel-LIPUŠ-Band, ker jo je iniciriral in ustanovil Gabrijel sam. Z razni-

Z leve: Rolf Holub, Janez Gregorič, Günther Lenart, Gabriel Lipuš, Aleks Černut

mi instrumenti ga spremljajo Aleks ČERNUT (kitara in vokal), Janez GREGORIČ (kitara in vokal), Jurij OPETNIK (baskitara), Günther LENART (saksofon in klarineta), Gert PRIX (orgle, klavir, sintesajzer in vokal) ter ROLF HOLUB (tolkala, tro-

benta, krilovka in vokal). Vsi imajo za seboj glasbeno šolo oziroma se obiskujejo konzervatorij. Igrajo pretežno slovenske, nemške in angleške popevke. Na premieri so sicer prevzeli nekatere songe, v bodočnosti pa se bodo predstavljali izključno s svojimi kompozicijami, ki jih komponirajo Gabrijel Lipuš, Aleks Černut in Gert Prix.

Gert Prix v svojem tehničnem kraljestvu

Mladi poslušalci so bili navdušeni in pesem „Julie“ jih je celo v takšni meri nagovorila, da so jo spremljali s ploskanjem. V zahvalo pa je ansambel z isto pesmico zaključil glasbeni večer, ki je trajal poldrugo uro. Vodja in glavni pevec, Gabrijel Lipuš (obiskuje pedagoško akademijo v Celovcu) je menil po nastopu: „Publika je bila izvrstna in veseli me, da je bilo tudi precej mladine iz Modestovega doma. Ni tako važno, kdo (Krščanska zveza ali Slovenska prosvetna zveza) in kje (Modestov ali Mladinski dom) se prireja takšen koncert, glavno

SLOVENSKA
PROSVETNA
ZVEZA

vabi na

Prešernovo proslavo

ob slovenskem kulturnem
prazniku
v počastitev spominu

Foltija Hartmana

v petek 1. februarja 1985 ob
19.30 uri v novem večnamens-
kem prostoru MLADINSKE-
GA DOMA, Mikschallee 4, v
Celovcu.

Sodelujejo:

- Slovenski oktet
- moški pevski zbor
„Foltej Hartman“
SPD „Edinost“
- recitatorji

Ljubitelji slovenske kulture in
umetnosti vabimo, da se pro-
slave udeležijo v čim večjem
številu. Z udeležbo bomo iz-
pričali našo povezanost z na-
rodno celoto in s slovensko
kulturo.

O d b o r

Zaželeno so tudi slovenska besedila

„Radoveden sem, koliko sloven-
skih prispevkov bomo dobili,“ je de-
jal koroški literat Hans Gigacher, ko
je predstavljal „pospeševalno nagra-
do za novo literaturo na Koroškem“. Beljaška „Skupina 508“ (Gruppe 508) poziva vse, ki so rojeni na Koroš-
kem ali tukaj živijo in še niso dopol-
nili 27. leta starosti, naj oddajo svojo
prozo (največ 7 tipkanih strani) do
31. marca 1985. Tričlanska žirija —
Edith Darnhofer, prof. Helmut
Scharf in dr. Helga Mračnikar —
bo dela pismeno ocenila in predlagala
3 nagrajence. Za nagrade je pridobi-
la Skupina 508, ki je bila ustanov-
ljena že l. 1951 in so jo sedaj poživili,
kulturni urad mesta Beljak in „Bank
für Kärnten und Steiermark“. Na na-

grajence čaka literarna nagrada (10
tisoč šil.), pospeševalna nagrada (10
tisoč šil.) in delovna nagrada (5.000
šilingov).

S to nagrado skuša Skupina 508
poživiti literarno ustvarjanje na Ko-
roškem, nekoliko pa tudi zaustaviti
odseljavanje literarnih talentov iz te
dežele. Ta literarni natečaj pa ne bo
zanimiv samo za nagrajence, saj na-
meravajo v posebni knjigi izdati be-
sedila treh nagrajencev in 20 avtor-
jev in avtoric, ki bodo sodelovali.
Predaja nagrad in branje besedil bo
v začetku junija v Beljaku.

Besedila je treba poslati na naslov:
Gruppe 508, Förderungspreis, Baptist-
Türk-Straße 2, 9500 Beljak/Villach.

Literarne nagrade Krške škofije za mladino

Verjetno gre za naključje, da je
na Koroškem istočasno prišlo do
dveh literarnih razpisov (o prvem
pišemo v posebnem članku). Tu pa
gre za razpis Krške škofije, ki pod
naslovom „graditi mostove“ poziva
mladino med 16. in 25. letom živ-
ljenja, da sodeluje s svojimi literar-
nimi izdelki.

Čeprav razpis nosi skupni naslov
„graditi mostove“ je izbira literar-
ne oblike prepuščena vsakemu po-
samezniku. Glavno je, da se avtorji
v svojih prispevkih bavijo z zastav-
ljeno temo — „graditi mostove“. To
lahko storijo v obliki pesmi, dra-
me, eseja, črtice ali novele, lahko
pa tudi v obliki članka.

Vposlane prispevke bo ocenila

posebna žirija, ki ima pravico na-
grado podeliti eni osebi, ali pa raz-
deliti na največ tri avtorje. Skupni
znesek nagrade znaša 20.000 šilingov.
Prispevke za natečaj avtorji
lahko pošljejo do 31. marca 1985,
podelitev nagrade pa bo v jeseni.
V slučaju, da poslano gradivo ne
bi odgovarjalo zastavljenim krite-
rijem, si žirija pridržuje pravico,
podeliti le priznavalne nagrade.
Prispevke za literarni natečaj je tre-
ba poslati na naslov tiskovnega ura-
da Krške škofije, Marianneng. 2,
9020 Klagenfurt/Celovec.

S posebnim zadovoljstvom ugo-
tavljamo, da je pri literarnem raz-
pisu možno sodelovati tudi s pri-
spevki, napisanimi v slovenskem
jeziku. S tem je razpisnik upošte-
val tudi mladino slovenske narod-
ne skupnosti na Koroškem, kar je
brez dvoma korak k boljšemu spo-
razumevanju v deželi. Krška škofi-
ja, koroški mladini nudi možnost,
da razmišlja o tem, kako si pred-
stavlja boljše sožitje pripadnikov
obeh narodnosti na Koroškem.

Upajmo, da bo prišlo dovolj ka-
kovostnih prispevkov, ki bodo pri-
šli za nagrado v poštev. Sicer pa
to niti ni tako bistveno, glavno je,
da se bo možnosti za sodelovanje
pri natečaju poslužilo čim več mla-
dih ljudi, ki bodo v literarni obliki
razmišljali o koroškem trenutku.

Justin Polanšek

Mladi Korotan

Pod naslovom Mladi Koro-
tan je preteklo sredo v studiu
celovškega radia potekala pr-
va dvournna slovenska radijska
oddaja v večernih urah. Šlo je za predstavitev sloven-
skih športnih organizacij, na-
stop devetih glasbenih sku-
pin in, kar je še posebno
spodbudno, za skupno pro-
dukcijo slovenskega oddelka
radia Celovec ter RTV Ljub-
ljana. Zato so pri oddaji so-
delovali tudi člani uredništva
sporeda Radia Ljubljana. Od-
dajo, ki je potekala v času
od 20. do 22. ure, je oddajal
tudi 2 radijski program RTV
Ljubljana.

Oddajo so pripravili Mirko
Bogataj, kot že zapisano pa
tudi sodelavci RTV Ljubljana
Jurij Holy, Lojze Kos, Vili Vo-
dopivec, Ivan Planinšek in
Monika Glavič. Oddaja je na-
šla tu- in onstran meje velik
odziv, zato je pričakovati, da
bo do sličnih koprodukcij še
prišlo.

PLIBERK:

20 let Južnokoroškega krožka za zrejo in pitanje prašičev

V četrtek 16. januarja so se v gostilni pri „Röbelwirtu“ v Pliberku zbrali člani Južnokoroškega krožka za zrejo in pitanje prašičev (Südkärntner Ferkel- und Schweinemastring) s predstavniki koroške kmetijske zbornice in Raiffeisnove zveze, da se v okviru slavnostne seje spomnijo 20-letnice obstoja krožka in njegove plodne dejavnosti.

Poleg članov krožka in že omenjenih predstavnikov so se slavnostne seje udeležili predsednik kmetijske zbornice Valentin Deutschmann, podžupan mestne občine Fric Kumer, predsednik krožka Ignac Domej, predsednik Slovenske kmečke zveze Jože Partl in nekdanji tajnik SKZ inž. Blaž Singer. Južnokoroški krožek za zrejo in pitanje prašičev v Pliberku je bil ustanovljen 4. oktobra 1964 na pobudo Slovenske kmečke zveze. Motor organizacije tega krožka pa je bil inž. Blaž Singer. Ob jubilejih je navada, da se ozremo nazaj in ugotovimo, kako je v tem konkretnem primeru prišlo do te akcije samopomoči pliberških kmetov.

Že spomladi 1964 se je vrsta kmetov odločila za izboljšanje vzreje pujskov in pitanja prašičev. Po temeljitih proučevanjih pogojev v občini so pliberški kmetje določili pripravljali odbor, ki je izpeljal potrebne priprave in nato vabil na ustanovni občni zbor v jeseni 4. oktobra. Ustanovnega občnega zbora so se udeležili tudi zastopniki kmetijske zbornice in okrajne kmečke zbornice Velikovec, župan

pliberške občine, zastopniki tovarne krmil in klavnice Raiffeisnove zveze in Zveze slovenskih zadrug v Celovcu. Po čitanju pravil in ko so navzoči kmetje oddali svoje pristopne izjave, je občni zbor sprejel pravila ter izvolil upravni in nadzorni odbor krožka. Za predsednika je bil izvoljen znani prašičerejec Mirko Nachbar, pd. Krop v Vidri vasi, za podpredsednika pa takratni pod-

tov, ki so bili pionirji prvega krožka na Koroškem. Posebne pohvale je bil deležen inž. Blaž Singer kot projektant krožka in kot mož, ki je ob neki priložnosti dejal — „kmet bo ostal le tisti, ki bo hotel ostati kmet“. Pohvale so bile deležne tudi žene-kmetice, češ da imajo prav one (saj po navadi krmijo prašiče) veliko zaslug za uspeh krožka. Predsednik slovenske kmečke zveze Jože Partl pa je naglasil, da si je inž. Blaž Singer z ustanovitvijo krožka postavil nepozaben spomenik.

V imenu občine Pliberk je jubilate in častne goste pozdravil podžupan Fric Kumer in jubilentom izrekel iskrene čestitke z obljubo, da bo občina tudi v prihodnje podpirala krožek. Veliko priznanje članom krožka pa je izrekel predsednik kmetijske zbornice Valentin Deutschmann, češ da so le-ti bili Schrittmacherji (ljudje, ki so našli korak k napredku) za nadaljnji razvoj podobnih krožkov na Koroškem.

Predsednik pliberškega krožka Ignac Domej pa je, ko je imel zbrane merodajne koroške gospodarstvenike na slavnostni seji, izrazil to priložnost za rahlo kritiko na račun le-teh, češ da bi krožku lahko nudili nekoliko boljše ugodnosti.

Vsekakor je zaključek slavnostne seje izzvenel v splošno zadovoljstvo in z obljubami na dobro partnerstvo v prihodnosti. Po skupnem kosilu je bilo še prijetno družabno razpoloženje.

Gimnazijski ples

v petek 25. januarja 1985 v hiši sindikatov (prej Delavska zbornica).

Igrajo: Čudežna polja Trim

Disco: Šok Peace

Bogat srečolov!

Prisrčno vabljeni!

župan pliberške občine Mirko Kumer, pd. Črčej na Blatu in Miha Lubas pd. Olip v Vogrčah. Namen krožka je bil združiti kmete in kmetije, ki se bavijo z intenzivnim pitanjem prašičev in z vzrejo pujskov. Nadalje zastopa krožek koristi včlanjenih kmetij nasproti drugim organizacijam in osebam ter pospešuje sodelovanje med člani in proizvajalno kvaliteto pitanih prašičev.

Z ustanovitvijo omenjenega krožka je bilo storjeno pionirsko delo na tem področju, saj je bil to prvi takšen krožek na Koroškem. Začel je dejavnost s 15 člani — kmetijami in s 37 priznanimi svinjami. Danes po 20 letih pa je v tem krožku včlanjenih 42 kmetij, na Koroškem pa v podobnih krožkih, ki so potem nastali, 249 kmetij.

Slavnostno sejo je otvoril predsednik krožka Ignac Domej nato pa so številni predstavniki raznih ustanov izrekli iskrene čestitke z najboljšimi željami za nadaljnji razvoj krožka. Ni manjkalo pohval in priznanj na račun slovenskih kme-

Posojilnica-Bank Pliberk

razpisuje delovno mesto

NAMEŠČENCA

pod naslednjimi pogoji za nameštitev:

zaključena trgovska šola, akademija ali gimnazija, dobro obvladovanje obeh deželnih jezikov, odslužen vojaški rok, organizacijske sposobnosti v smislu dela v združništvu. Prijave sprejema: posloводство do 16. februarja 1985. Želimo, da se poleg življenjepisa priloži tudi spričevalo.

Slovenska prosvetna zveza in Slovensko prosvetno društvo „Gorjanci“ v Kotmari vasi

vabita na

MLADINSKO REVIO

v soboto 26. januarja 1985 ob 14. uri pri Mežnarju v Kotmari vasi. Nastopajo mladi recitatorji, igralci, pevci in godci iz Kotmare vasi in Bilčova.

Na sporedu so tudi šale in kviz.

Prisrčno vabljeni!

Visok jubilej planinstva v Kranju

V Kranju so proslavili visok planinski jubilej in sicer 85-letnico organiziranega planinstva. Ob tej priložnosti so najprizadevnejšim posameznikom in organizacijam podelili jubilejna priznanja za njihovo sodelovanje in za pomoč pri širitvi in razvoju planinstva. Tako priznanje so podelili tudi Slovenskemu planinskemu društvu v Celovcu, s katerim ima Planinsko društvo Kranj že dalj časa prijateljske stike. Kranjski planinci so med drugim sodelovali pri graditvi koč na Blešči planini, poleg tega pa se s svojimi rojaki srečujejo na tradicionalnih pohodih in izletih.

Planinsko društvo Kranj je eno največjih in najaktivnejših v Sloveniji. Sedaj šteje preko 3500 članov in upravlja s tremi planinskimi postojankami. Vzdržuje skoraj 250 km planinskih poti, od teh večino v Kamniških Alpah. Lani so kranjski planinci nadelali povsem novo pot z Ledin nad Jezerskim na Veliko Koroško babo, 2127 m visok mejni vrh, ki je zaradi mejne lege, lepega

razgleda in možnega izhodišča z obeh strani meje privlačna tudi za planince iz Avstrije.

PD Kranj ima močan alpinistični odsek, katerega člani sodijo med vrhunske alpiniste ne le v Sloveniji ampak tudi na svetu, saj so med drugim sodelovali v odpravah, ki so osvojile Everest in druge vrhove v Himalaji. Zelo močna je tudi postaja gorske reševalne službe, v kateri

REVOLUCIJA IN LITERATURA SANDINISTOV V NIKARAGVI

Zivo poročilo o trenutni situaciji v petek 8. 2. 1985 ob 19.30 uri v Klubu Prežihov Voranc v Celovcu, Benediktinski trg 5/I, Celovec. Predava: Janko Messner.

je kar 70 članov. Precej pozornosti pa posvečajo tudi širjenju planinstva med ljudmi, zato že deset let prirejajo množične izlete za Kranjčane, ki se jih je doslej udeležilo že več kot 20.000 ljudi.

L. S.

PRIREDITVE

ORF - Slovenski oddelk in Slovensko prosvetno društvo „Dobrač“ na Brnci vabita na

PLES in izbor slovenskih popevk za mesečno hit-parado

v soboto 2. 2. 1985 v Ločilu v Disco La Note. Izžrebali bomo tudi nekaj nagrad.

OBIRSKO

VII. MEDNARODNA TEKMA V SMUČARSKIH SKOKIH

v nedeljo 27. 1. 1985 ob 13. uri na Poderšnikovi skakalnici na Obirskem.

Prireditelj: Slovenski športni klub „Obir“ na Obirskem.

SEMINAR ZA DRUŽINO na Reberci

od sobote 9. do nedelje 10. februarja 1985 v Mladinskem centru na Reberci. Voditeljja: prof. Ida Vrt in prof. Janez Bitenc.

Prireditelj: Kršč. kulturna zveza.

Slovenski atletski klub vabi na PLES SAK

v soboto 2. 2. 1985 ob 20. uri pri Šoštarju v Globasnici. Igra ansambel Franca Korbarja s pevko Magdo Koren.

Prisrčno vabljeni!

ZVABEK - SUHA

Lutkovna skupina KPD Šmihel vabi na lutkovno igranje Karla Novaka „MEZINČEK“

● v soboto 26. 1. 1985 ob 15. uri v farni dvorani v Zvabeku. Prireditelj: KPD „Drava“, Zvabek
● v nedeljo 27. 1. 1985 ob 9.30 uri v župnišću na Suhi. Prireditelj: KM Pliberk - Zvabek - Suha.

ŠMIEHEL

„Oder mladje“ Koroške dijaške zveze v Celovcu vabi na mladinsko predstavo Tankreda Dorsta

„EVGEN“

v nedeljo 27. 1. 1985 ob 14.30 uri v farni dvorani. Prireditelj: KPD Šmihel.

Zveza slovenskih žena v Celovcu in Slovensko prosvetno društvo „Vinko Poljanec“ v Skocijano vabita na

„TEČAJ ZA HITRO IN ZDRAVO PRIPRAVO HRANE“

ki bo 31. januarja ter 1. in 2. februarja pri Piceju na Zamanjah, vsak dan od 13. do 17. ure. Tečaj vodi: strokovnjak iz srednje šole za gostinstvo in turizem iz Maribora.

Slovenski športni klub „Obir“ obvešča:

Interesenti, ki želijo vaditi KARATE, se lahko prijavijo še v sob. 26. januarja 1985 ob 19. uri v glavni šoli v Železni Kapli.

DUNAJSKI KROŽEK

Peter Tyran, glavni urednik Hrvatskih novih, Dunaj

75 JAHRE PRESSE DER BURGEN-LÄNDISCHEN KROATEN

v petek 25. 1. 1985 v gostilni Weidinger, Wien IV, Danhausergasse 3. V okviru krožka je še skupna večerja in družabni del. Organizacijski prispevek znaša 140 šilingov.

ŽELEZNA KAPLA

Anton Leskovec: DVA BREGOVA

v soboto 26. 1. 1985 ob 19.30 uri v farni dvorani v Železni Kapli.

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli.

Klub slovenskih študentov v Gradcu vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

v četrtek 31. januarja 1985 ob 19.30 uri v klubskih prostorih v Mondscheingasse 9.

Dnevni red:

1. Otvoritev ter volitev predsednika občnega zbora
2. Poročila predsednika, tajnika in blagajnika
3. Razprava o poročilih
4. Poročila preglednikov in razrešnica
5. Volitev novega odbora
6. Volitev preglednikov
7. Volitev referentov
8. Diskusija o programu preteklega in naslednjega leta
9. Razno

Društvo Glasbena šola vabi na

NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE

v sredo 6. 2. 1985 ob 19. uri v Posojilnici v Pliberku.

Nastopali bodo učenci iz vseh oddelkov glasbenih šol v Podjuni.

Menjava denarja

Stanje v četrtek 24. januarja 1985

Za 100 dinarjev dobite	8.50 šil.
Za 100 dinarjev plačate	10.50 šil.
Za 100 lir dobite	1.10 šil.
Za 100 lir plačate	1.18 šil.
Za 100 mark dobite	692.70 šil.
Za 100 mark plačate	709.00 šil.

HODIŠKI PLES

ki bo v soboto, 9. februarja 1985 ob 19.30 uri pri Čimžarju v Dvorcu

Za ples igra „Ansambel OGLARJI“

Pred 85 leti se je rodilo Slovensko planinsko društvo na Koroškem

18. januarja leta 1900 se je z ustanovitvijo Ziljske podružnice Slovenskega planinskega društva rodilo organizirano slovensko planinstvo med koroškimi Slovenci. Ta dan je bil hkrati tudi rojstni dan današnjega Slovenskega planinskega društva na Koroškem.

Sedem dni poprej pa je bilo v Ljubljani ustanovljeno Slovensko planinsko društvo, ki je začelo širiti zanimanje za slovenske planine in gore tudi med Slovenci na Koroškem. V tedanji dobi je Nemško-avstrijsko planinsko društvo (Deutsch-österreichischer Alpenverein) sistematično delalo na tem, da potujoči (ponemči) naše gore. Posebno težišče pa je dalo koroškim goram — Karavankam, kjer so vse poti in steze markirali in jih opremili izključno z nemškimi kačipotmi in tako proglasili to območje za nemško. Zaradi tega je planinstvo v tisti dobi imelo važne narodnoobrambne naloge in je bilo delo Slovenskega planinskega društva sestavni del borbe za ohranitev slovenstva na Koroškem.

Planinski vestnik, ki letos obhaja 90-letnico svojega obstoja in se s tem jubilejem uvršča med slovenske revije z najdaljšo življenjsko dobo, je v letniku 1973 med drugim o ustanovitvi Ziljske podružnice SPD napisal (avtor prispevka je bil koroški rojak dr. Julij Felaher) sledeče:

Prva podružnica SPD na Koroškem je bila Ziljska podružnica, ustanovljena leta 1900. Pobudo za njeno ustanovitev so dali nekateri rodoljubi, med njimi deželni poslanec Franc Grafenauer iz Most, občina Brdo in Ivan Milonig pd. Koren iz Zahomca ter člani tako imenovanega „Slovenskega omizja“ v Beljaku, med njimi posebno navdušen planinec Alojzij Knafelc. Beljaško omizje je združevalo slovenske narodne in prosvetne delavce v Beljaku in beljaškem okraju. Predsednik omizja je bil, v decembru leta 1954 umrl, Ivan Hohmiller. Organizacija je imela nepomemben naziv, da so člani svoje narodne in prosvetno delovanje lažje prikrili pred nemško-nacionalno nestrpnostjo in avstrijskimi oblastmi. Kot že omenjeno je bil ustanovni občni zbor prve podružnice SPD na Koroškem 18. januarja 1900 v obmejni vasi v zahodnem delu slovenske Ziljske doline. Takoj ob ustanovitvi je podružnica imela 16 članov, ki so bili na občnem zboru navzoči, in sicer

Fr. Bergmann iz Šentlenarta pri sedmih studencih, Ivan Flašberger (False Plašberger) iz Velike vasi, občina Brdo; Anton Gabron iz Skočidola, Franc Grafenauer, deželni poslanec iz Most, občina Brdo; Fr. Havliček iz Čač, Alojzij Knafelc, adjunkt direkcije državnih železnic iz Beljaka; Matija Kues (false Knez), dekan iz Trbiža; Martin Krejči iz Vrat, Vojtek Krejči z Gorij, Fr. Krigl iz Zahomca, Ivan Milonig pd. Koren iz Zahomca, Anton Pelnar iz Št. Štefana v Ziljski dolini, Josip Rozman iz Celovca, Josip Svaton z Višarij, Anton Varmut, posestnik v Limarčah, občina Brdo in Janez Varmut z Bistrice na Zilji. Ustanovitelji podružnice so bili iz vseh krajev Ziljske doline od Beljaka do Šmohorja doma. Iz svoje srede so izvolili prvi odbor podružnice in sicer za načelnika dež. poslanca Franca Grafenauerja, za njegovega namestnika Ivana Miloniga pd. Korena, za tajnika Alojzija Knafelca, za odbornika pa Matijo Kuesa

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Šentvidu v Podjuni vabi na

13. PLES DANICE

v soboto 9. 2. 1985 ob 19.30 uri v kulturnem domu „Danica“ v Šentprimozu. Za ples bo igral Planinski sekstet.

in Josipa Svaton. Za sedež podružnice so si izbrali daleč naokrog znano vas Bistrice ob Zilji. Planinski vestnik je pozdravil ustanovitev prve podružnice na Koroškem in poudaril, da je za razvoj turisticke na Koroškem posebno v prekrasni Ziljski dolini velikega pomena in ima za svoje delovanje zelo lepo torišče. Mir pa je pisal: „upamo, da bo nova podružnica polagoma vzrasla v mogočno društvo, ki bo slovenske naše kraje in planine obvarovalo nadaljnjega potujčevanja. Zadnji čas je že za to, sicer bodo v zdaj še slovenskih gorah in planinah morebiti v kratkih letih veljale besede pesnika Gregorčiča: ... Naš raj je tujcev zdaj lastnina.“ Narodnostni in kulturni pomen novo usta-

novljene podružnice je bil vidno poudarjen. Ideje planinstva so klicale in združevale koroške Slovence. Deželno predsedstvo v Celovcu je potrdilo pravila podružnice 17. junija 1900 pod opr. št. 996. Pravila, ki so jih podružnični člani izglasovali na ustanovnem občnem zboru in jih je podružnica založila v posebni, osem strani obsegajoči brošuri, so obsegala 19 paragrafov. V § 2 je bil določen namen podružnice: spoznavati slovenske gore in planine ter pospeševati in olajšati potovanje po Koroškem ter podpirati v tem smislu delovanje Slovenskega planinskega društva v Ljubljani, čigar pravila imajo veljavo tudi za to podružnico.

Toliko o ustanovitvi naše slovenske planinske organizacije pred 85 leti. Gotovo vas bo, dragi bralci, zanimalo, kako je šlo naprej.

Leta 1907 so sedež organizacije prestavili v Celovec in Ziljsko podružnico preimenovali v Koroško podružnico SPD. Tudi v novi podružnici je bil Franc Grafenauer predsednik. Leta 1914, ob pričetku prve svetovne vojne, je Koroška podružnica SPD nehala obstojati. Za kratek čas so v plebiscitni dobi obstojale še tri podružnice SPD: „Podružnica za Mežiško dolino“ (Pliberk), „Belska podružnica“ (Velikovec) in „Rožanska podružnica“ (Borovlje). Sedanje Slovensko planinsko društvo, naslednik Ziljske oziroma Koroške podružnice pa je nastalo 11. januarja 1953. Takrat so naši planinci obnovili organizirano planinstvo na Koroškem, ki se je v teku let razvilo v mogočno armado planincev, ki šteje danes preko 600 vpisanih članov.

Ker je letos jubilejno leto — 85 let organiziranega slovenskega planinstva na Koroškem — ima društvo v načrtu več jubilejnih prireditev, med njimi tudi razstavo planinske fotografije. Naslednja prireditev bo v nedeljo 3. februarja v Selah — ljudski smučarski tek za jubilejni pokal „85 let slovenske planinske organizacije na Koroškem“.

Planinci in prijatelji jubilejnega planinskega društva, prisrčno vabljeni.

PL.

PISMO BRALCA

Je to metoda?

Kot naslednji korak po „rešitvi“ šolskega vprašanja, ki bi bila za KHD zadovoljiva, naj bi se odstranili še zadnji ostanki slovenščine v cerkvi. Ti krogi očitno želijo postopoma odstraniti preostale sledi narodne skupnosti, katere je že mnoga stoletja udomačena v koroški deželi. Pred novim prodorom pa je seveda treba pripraviti teren s ščuvanjem, kakršna v tej deželi prav dobro poznamo.

Hajmatdinstu je za ustvarjanje takega vzdušja očitno vsako sredstvo prav. Tako so si privoščili tokrat v „Ruf der Heimat“ (štev. 74a — januar 1985) 82-letnega, povsod spoštovanega in cenjenega duhovnega svetnika Ludvika Janka, kateri se je v vsem času svojega 52-letnega delovanja kot radiški župnik trudil za sporazumevanje in spravo. Taki neosporavni osebnosti se očitno niso mogli drugače približati kakor s praviimi neresnicami.

Po želji vernikov pa tudi zaradi lastnega zrahljanega zdravja in visoke starosti župnik ne bere delavniške maše v mrzlih zimskih dneh v neogrevani cerkvi, temveč v topli farni sobi. Ta prostor, ki ima lasten vhod ter lastne sanitarne naprave, se nahaja zaradi neke servitutne pravice v kompleksu radiškega kulturnega doma, katerega so zgradili Radišani

z velikim idealizmom iz nekdanjega farovškega hleva.

V farni sobi, katera je cerkvena last, se je zbralo 7. januarja 1985 veliko število vrenikov ter težko prizadetih sorodnikov k osmici za vse prežgodaj zamrlo, zelo priljubljeno ženo in mater. Tistim nekaterim ljudem, ki so se znašli pred cerkvijo, je bilo sporočeno, da maše zadušnice ne bodo brali v cerkvi, temveč v farni sobi. Res je, da so se nato odpeljali člani neke družine domov. Težko pa je verjeti, da se je to zgodilo zato, ker se dotični niso mogli odločiti, da bi prestopili pragu farne sobe, katera je v lasti cerkve, pač pa pod streho kulturnega doma; ni še namreč dolgo od tega, ko so člani iste družine pridno sodelovali pri opremitvi notranjih prostorov kulturnega doma, kateri so v društveni lasti. Ko je šlo za zaslužek so se isti ljudje v kulturnem domu očitno prav dobro počutili. — Božja služba je ta večer vsekakor bila in je bila tudi nadvse dobro obiskana, tudi če KHD-ju ni prav, da bi bilo to res.

Grenko pa je spoznanje, da dosežejo pri nakladi z 225.000 izvodi na ta način razširjene polovične resnice in cele laži mnogo večji krog ljudi kakor vsak drugi prikaz, kateri pa odgovarja resnici.

OTO

SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA

obvešča

da bo v soboto 2. februarja 1985 ob 9. uri v prostorih mladinskega doma SŠD v Mikschallee 4 v Celovcu.

redni občni zbor

Dnevni red:

1. Pozdrav
2. Ugotovitev sklepčnosti
3. Volitev zapisnikarja ter dveh overovalcev zapisnika
4. Poročili predsednika in tajnika
5. Volitev odbora
6. Smernice bodočega dela
7. STROKOVNO PREDAVANJE: dipl. ing. Kassl
Najvažnejše spoznanje na področju gojenja in varstva kmetijskih rastlin
8. Siučajnosti
9. Kosilo

Prosimo, da se občnega zbora točno in zanesljivo udeležite!

O d b o r

Mladina iz Celja spet na Peci

Že več let gojita Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku in Socialistična zveza delovnega ljudstva Celje prijateljske stike. Ena teh akcij skupnega sodelovanja je izmenjava otrok. Tako so Celjani prvi za naše otroke iz Pliberka in okolice organizirali letovanje ob sinjem Jadranu in sicer v Baški na otoku Krku. Že vrsto let se naši otroci vračajo iz Baške polni lepih doživetij ob morju. V zameno za to ugodnost pa naše prosvetno društvo vabi celjske otroke na Koroško uživati zimske čare ob smučanju na mogočni Peci.

Preteklo soboto so celjski otroci že petič prišli na smučanje na območje Pece, kjer se med seboj pomerijo v znanju smučanja in tako preživijo teden dni pri koroških družinah. Mladi gosti iz celjske regije so bili sprva malo plašni, vendar so se po pozdravnih besedah predsednika društva Joška Hudla hitro okorajžili in se z nasmejanimi obrazi seznanili in spoprijateljili

z „novimi“ starši, ki bodo skrbeli za njihovo dobro počutje. Izmenjava mladine iz Celja in Pliberka služi tudi spoznavanju naših krajev in ljudi. Še posebno pa je koristno za mladino iz celjske regije, da se seznani z razmerami na Koroškem — kako koroški Slovenci živimo, delamo in se borimo za svoj narodni obstoj. Prepričani smo, da bodo naši gostje odnesli na svoje domove polno lepih vtisov in spominov na Koroško. Prepričani pa smo tudi, da bomo tudi z letošnjo izmenjavo mladine pridobili mnogo mladih src za medsebojno razumevanje in tako še bolj utrdili prijateljske medsebojne stike, da se končno uresniči velike Prešernove besede: „... ne vrag, le sosed bo mejak.“ Ob tej priložnosti moramo poudariti, da so tudi letošnji mladinci sami odličnjaki iz raznih šol celjske regije in da je ta zimski oddih pri smučanju na Peci lepa nagrada za trud v šoli.

Za varno in uspešno smučanje na pobočjih Pece pa skrbita Saša Burinik in Igor Topole, katerima želimo, da bo potekel teden počitnic brez nezgod in ob najboljšem snegu. Še enkrat želimo našim mladim gostom dobrodošlico in res dobro počutje med svojimi brati.

ikej

Letos bodo pričeli graditi karavanški predor

Sklep o gradnji karavanškega predora je star že nekaj let. Tozadevno pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo sta svojčas podpisala Kreisky in Djuranovič. Medtem pa so nastale težave glede financiranja tega velikega gradbenega projekta. Zdaj je Jugoslaviji uspelo dobiti potrebna mednarodna posojila. Tako bodo na jugoslovanski strani pričeli z gradnjo predora že letos.

Ta teden so predstavniki koroške deželne vlade in izvršnega sveta SRS v Ljubljani podpisali protokol, v katerem so določili dokončni termini pričetka gradnje in ostalih gradbenih faz. Na koroški strani bodo s pripravi za gradnjo pričeli letos, z gradnjo pa prihodnje leto. To pa pomeni, da bo na avstrijski strani dobilo zaposlitev 300 delavcev za dobo petih let, torej do leta 1990, ko je predvidena dograditev karavanškega predora, hkrati pa ena najpomembnejših cestnih povezav proti jugu Evrope. Stroški gradnje bodo na avstrijski strani znašali tri milijarde šilingov, na jugoslovanski strani pa zaradi težavnejšega terena nekoliko več, preračunano okoli 44 milijard dinarjev.

OBJAVA

Po odloku Deželnega šolskega sveta je na dvojezični Strokovni šoli za ženske poklice zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

VPISOVANJE DEKLET IN FANTOV

v

1. razred 3-letne strokovne šole za ženske poklice in v 1-letno gospodinjsko šolo

od 11. do 28. februarja 1985.

Formularje za vpis lahko dobite že sedaj v šolski pisarni. Izpolnjene tiskovine je treba na šoli oddati najkasneje do 28. februarja 1985. Priložiti morate polletno šolsko obvestilo v originalu ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni ali po telefonu, štev. 0 42 35 - 343.

Pogoj za sprejem v oba tipa šole je uspešno opravljena 8. šolska stopnja in delno znanje slovenščine.

Za sprejem v 3-letno strokovno šolo pa je poleg tega še potreben pozitivno opravljen pedagoško-psihološki test, ki bo na šoli 5. julija 1985. Za obisk 1-letne gospodinjske šole ta test ni potreben.

Vodstvo šole.

Žalostna afriška zgodba

V življenju je veliko majhnih, včasih celo premajhnih stvari. Mini stvari, bi jim lahko rekli. Jaz pa dolgo nisem verjel, da obstaja tudi mini koza.

In pozneje sem imel tudi sam tako mini kozo.

Ko sem živel v Afriki, sem nekega dne hodil po obali Atlantskega oceana in se ustavil v kraju z imenom Ačimota. Ačimota je majhen in reven kraj, veliko prahu je tam, veliko otrok in veliko razmajanih kolib. Opazil sem, da sta v senci nekega mangovca ležali mini kozi, mati in hčerka, ki ni bila večja od odrasle mačke. Poleg njiju je ležal deček kakih petnajstih let.

„Ali mi prodaš to malo kozo?“ sem vprašal dečka iz Ačimote.

„Vprašati moram mamo.“

Bosonog je stekel do prve kočice brez oken. Ven je prišla črna mama.

„Hočete vi mojo kozo?“

„Da.“

„Draga bo moja koza.“

„Tvoja koza je majhna, zato mora biti tudi cena manjša.“

Dečkova mama se je nasmehnila, potem pa je rekla, da hoče imeti za kozo deset dolarjev. Tudi jaz sem se nasmehnil in ji dal deset dolarjev.

Deček je stekel za mini kozo, ki je bežala

kot strela. Ujel jo je. Drla se je kot prava afriška zverina.

Položil sem jo poleg sebe v avtomobil. Nenehno je vreščala, skakala po sedežu in po vsem avtomobilu raztresala drobne bobke, kakor da bi se mi hotela maščevati, ker sem jo odtrgal od matere in od vasi Ačimota.

Ko sem jo pripeljal domov, ni hotela jesti. Počnevi in ponoči je vreščala do onemoglosti in nihče je ni mogel potolažiti. Le žejna je bila vcnomer, pila je vodo in oči je imela motne kot tropsko nebo pred dežjem.

Sele čez nekaj dni se mi je zazdelo, da je prenehala žalovati in da počasi pozablja na vas Ačimota. Umolknila je in se začela privajati novemu okolju. Obirala je grmičevje v živi meji okrog hiše in se začela rediti. Razen tega smo ji dajali soli, bananine olupke in seveda tudi kako banano, včasih kako papajo,* semintja pa je lahko prigriznila tudi kak mango ali belo jedrce kokosovega oreha. Kmalu je spet zaživela dlaka na

* vrsta tropskega sadeža

Mráz in mrazek

Na svetu je živel stari Mráz. Imel je mladega sina. Ta mladi sin, Mrazek, pa se je rad malo pobahal.

Večkrat je dejal:

„Oče je že star in slabo opravlja svoje delo. A jaz, ki sem mlad in močan — če bi jaz le hotel, bi vse kar na mah zamrznilo.“

Tedajci je Mrazek opazil, kako je šel debel mestni človek v kožuho v mesto.

„No,“ je dejal Mrazek, „zdaj bom nad tem človekom preizkusil vso svojo moč. Moj oče kaj takega ne bi mogel opraviti, jaz bom pa kar mig-nil, pa bo.“

In res je vso pot hitel za mestnim človekom, ga skozi in skozi prebadal — od glave do nog. Tudi na poti domov ga ni pustil pri miru in se je gnil do doma za njim.

Ko je mestni človek prišel domov, je koj izdihnil.

„Kako bi se tebi, oče, posrečilo, da bi tak debel človek, pa še v kožuho, od mraza umrl! Jaz sem pa to dosegel.“

„Fant moj,“ mu je dejal stari Mráz. „Prava reč, če si uničil debelega mestnega človeka, pa še v kožuho! A poskusi uničiti tagale kmetiča. Ali ga vidiš? V gozdu seka drva.“

Mrazek je pogledal kmetiča in se mu je kar za malo zdelo, da ne bi uničil tega suhca, ki ima na sebi vso raztrgano suknjo in ga je sama kost in koža. Zasmejal se je Mrazek in dejal:

„No, to je pa res prava reč! Samo pihnil bom vanj, pa bo po njem!“

Mrazek je napadel kmetiča, loteval se ga je z vseh strani, zdaj ga je ščipnil v obraz, zdaj ga grabil za život in noge. Na vso moč se je trudil z njim.

Kmetič pa je le še bolj

njenem hrbtu in zasvetila se ji je bela zvezda na njenem čelu, resice pod vratom so se ji spet zasvetile kot živ nakit. Parkeljčke je imela „obute“ v nogavičke z belimi krpicami.

Čisto se je spremenila in začela se je veseliti. Plesala je svoj kozji balet in to je najraje počenjala, ko je sonce vzhajalo ali zahajalo. Zvijala se je kot spirala in to s takim zanosom, kot da je vso radost tega sveta skrila v majhne, štoraste rogove. Nobena balerina na svetu ji ni mogla biti kos v prekrasnih skokih in v hitrih obratih. Vedno je našla kak dvignjen prostor, od koder je skakala, in če ni bilo blizu ničesar drugega, potem je skočila na pokrov avtomobilskega motorja. Ko se je igrala, ko je plesala, je bila v takem zanosu, da ni vedela za nič drugega kot za svoj ples. Po baletu smo jo običajno pogostili z banano.

Koza je dobila tudi ime. Eden izmed mojih gostov, neki Anglež, jo je poimenoval Elisabeth Taylor.

Mala Elizabeta je bila tudi bojevitna na zelo samosvoj način. Najbrž so jo srbeli rogovi, ki so ji še rasli, zato se je rada delala važno. Vzpenjala se je na zadnje noge, zvijala glavo in kazala svoje orožje — rogove. Svojemu nasprotniku, to pa sem bil ponavadi jaz, je pogosto okrvavila goleni. Do tam je segala njena moč in višina. Njen kratki rep se je nenehno vrtel, ko se je bojevala z menoj.

Prenočevala je vedno na najvišjem kraju, ki ga je lahko dosegla. Kakor da bi se nikoli ne počutila varno. Zdelo se ji je, da mora nenehno oprezovati. Vse noči je predremala z napol odprtimi očmi. Tudi če je pozno prek polnoči le zaspala, je bil njen sen tako šibak, da se je prebudila ob najmanjšem šumu.

Spoprijateljila se je z nekim belim psom, ki jo je obiskoval ponoči, in v igri z njim so ji hitreje minevale dolge tropske noči.

Ko sem se sprehajal po mestu, me je vsakokrat spremljala. Zapletala se mi je med nogami kot živa liana (ovijalka), tako pa se je tudi branila pred psi, ki so se zaganjali vanjo.

Črnci so se ji čudili in kmalu so po mestu govorili o tem, da ima obron (beli človek) nenavadnega psa — kozo.

Tako je ta majhna koza uživala srečno življenje med plesom in igro, saj je bila prava balerina med listjem. Kdove koliko časa bi trajal njen ples, njena sreča in njeno zadovoljstvo, ko se ne bi nekega dne

udarjal s sekiro, tako, da mu je pot lil s čela.

„Uf,“ je dejal, „kako je vroče!“

Slednjič je Mrazek omagal.

„No, le počakaj,“ si je dejal. „te bom že še prelishčil. Ti me še ne poznaš, ne!“ Pa se je spravil kmetiču v rokavico. A kmetič je rokavice slekel in jih vrgel na drva.

Kmetič je nasekal drva, jih spravil skupaj, si potisnil kučmo na čelo in čez ušesa in vzletel rokavice. Toda rokavice so bile skozi in skozi premrzle. Bile so trde ko iz ledu. Vzel je sekiro in je začel udrihati po rokavicah, da so se zmehčale. Tako je hkrati tudi Mrazka naklestil, da jo je urnih nog popihal.

Stari Mráz je zagledal sinčka vsega okleščene, zasmejal se je in rekel:

„Zdaj pa imaš, bedaček, svoj nauk!“

(Pravljica iz Litve)

Zakaj je zima vesela

Morebiti zato, ker se je komaj začela in ker je prav taka, kot si je zmeraj želela.

Morebiti zato, ker je skozi in skozi bela in se je zaradi snežno bele obleke prevzela.

Morebiti zato, ker je pravkar snežinke preštela in jih ravno dovolj za otroško veselje naštel.

oglasil pri meni lastnik hiše, bogati Libanonec, in jezno namrščil obrvi in čelo.

„Gospod, v mojem vrtu ni prostora za kozo,“ je rekel.

„Toda, gospod, saj vidite, da je to čisto majhna koza, prekrasna koza, ki ne povzroča nobene škode.“

Vse je bilo zaman: ali se preselim jaz, ali pa gre z vrta Elisabeth. Žalostno sem jo pogledal. Njene dlake so se ji svetile, resice pod glom so se ji potresavale.

Prišel je nekdo, ki je rekel, da bi bilo njeno meso pravi posladek. Kar streslo me je ob tej pripombi.

Vendar pa je prišel čas: moral sem jo oddati nekemu ali pa se izseliti iz hiše. Seveda nisem niti pomislil na to, da bi pojedel njeno lepo telo.

Podaril sem jo nekemu Francozu. Pozneje so mi povedali, da jo je pojedel ob božičnih praznikih. To me je zelo razžalostilo.

Delam za svoje otroke

„Poglej, tudi danes je prišel!“ je desetletni Faris zašepetal prijatelju Nasirju. Vsako jutro, ko sta šla skozi sadovnjak na poti v šolo, sta videla starca za plugom, ki ga je vlekle mula. To je bilo na polju blizu ruševin starega mesta Babilona.

„Tako star je,“ je dejal Faris. „Zakaj tako trdo dela?“

Stari kmet je sadil palmova drevesca in prenehal samo toliko, da si je obrisal pot s čela. Dečkoma se je zasmilil. „Nikoli ne bo dočakal, da bi ta drevesa rodila,“ je zamrmral Nasir. Tedaj pa sta že zaslišala, da je v šoli zazvonilo, in pohitela sta tja.

Ko sta se opoldne vračala iz šole, je stari mož še vedno delal. Faris se je hotel ustaviti, da bi ga gledal, toda Nasir mu je dejal: „Pohiti, da ne zamudiš kosila!“

Naslednjega jutra se je Faris odločil, da bo govoril s starcem. Približal se mu je in ga pozdravil. Kmet mu je smehljal se od zdravil.

„Kako ti je ime?“ ga je vprašal. Faris, opogumljen od njegove prijaznosti, mu je pripovedoval o sebi in svoji družini. Potem ga je vprašal: „Zakaj vsak dan tako trdo delate? Ali pričakujete, da vam bodo palme rodile datelje? Saj bo trajalo najmanj osem let, da bodo zrasle!“

Starček se je nasmehnil. „In jaz lahko med tem časom umrem, kajne?“ je dejal. „Tudi moj oče in ded sta trdo delala. Vsi tile nasadi so njuno delo. Ali veš, da dajejo na tone najboljše datelje na svetu? Zdaj pa sem jaz na vrsti, da delam. Moji otroci in vnuki bodo uživali sad teh dreves, kakor jaz uživam sadove dreves, ki sta jih zasadila moj oče in ded.“

Bahija Lovejoy

Naš zanimivi svet

■ V starem perujskem kraljestvu Inkov so se domačini tako bali vodnih duhov, da so vedno, kadar so morali prebresti reko ali jo prekoračiti po brvi, najprej popili nekaj vode, da bi s tem pokazali svoje spoštovanje do vodnih božanstev. Tudi če so morali skozi gorsko sotesko, so vrgli vanjo kak predmet, da bi potolažili gorske duhove.

■ Sončni žarki prodirajo v vodo mnogo globlje kot v zemljo. Prav zato so morja in velika jezera pravi rezervoarji toplote. Preko noči oddajo toploto, ki so jo vsrkala čez dan in tako poskrbijo, da je podnebje v okolici bolj milo, kot bi bilo sicer.

■ Najstarejše privilegije, imenovane „Habita“, je priznal študentom leta 1158 cesar Friderik Barbarossa. Z odlokom je postavil vse študente svojega cesarstva pod svojo osebno zaščito. V zapor jih niso smeli zapreti niti zaradi dolgov, zaradi česar so „navadni“ ljudje tistega časa prebili v ječah dolga leta.

■ Čeprav mislimo, da je gradnja nebotičnikov omogočila šele moderna gradbeni tehnika ob pomoči sodobnega materiala (železobetona, aluminija itd.), so znane zelo visoke stavbe že pri narodih starega veka. Ob starih karavanskih poteh Srednjega vzhoda in v vzhodni Afriki so našli ostanke šest, sedem in še več nadstropij visokih poslopij, zgrajenih večinoma iz lesa in blata.

■ Leta 1853 je Madžar F. Libenyl iz neposredne bližine streljal na cesarja Franca Jožefa. Izstreljek pa se je odbil na eni od zlatih kron, ki so krasile cesarjev ovratnik in cesar je ostal nepoškodovan.

■ V bibliji je na več mestih omenjen bron kot snov, iz katere so bile različne posode. Očitno gre za napako prepisovalcev starih rokopisov, kajti v času, ko se dogajajo svetopisemske zgodbe, bron še ni bil znan in so uporabljali samo baker.

■ Izračunali so, da je v obeh polčasih nogometne igre (90 minut) žoga na igrišču v gibanju le 25 do 30 minut. Vse ostali čas leži pri miru na tleh, je izven igrišča ali pa jo imajo sodniki.

■ Leta 1410 se je kardinalu B. Cossi, najbolj mračni figuri iz papeške zgodovine, posrečilo, da je bil s podkupovanjem in spletkami izvoljen za papeža Janeza XXIII. Nasprotovanje neapeljskega kralja ga je prisililo, da je zbežal iz Rima, cerkveni koncil v Konstanci ga je odstavil, toda leta 1419 je spet dobil čast kardinala in je kot škof živel v Frascati do svoje smrti.

(1)

Delitev šol je bila možna le v krajih, kjer je bilo število šolarjev

Izhodišče takega postopanja proti slovenščini kot učnemu jeziku je ubesedilo ministrstvo za bogočastje in pouk leta 1898 v svoji pripombi k

S posebnim primerom ločene šole imamo opraviti v Šentrupertu pri Velikovcu, kjer je od leta 1896 delovala privatna slovenska osnovna šola, ki pa ni imela pravice javnosti. Po plebiscitu je v tem kraju še kratko delovala javna ljudska šola s slovenskim učnim jezikom, ustanovljena 17. 11. 1923, ukinjena 12. 12. 1924. Vzdušje, kakršno je tedaj vladalo, kažejo tudi številke o vpisu in dejanskem šolskem obisku: za šolsko leto 1923/24 je bilo prvotno prijavljenih 59 otrok, šolo pa je potem obiskovalo le manj kot deset. Zvezno ministrstvo za pouk je za beležilo v aktu o tej šoli s slovenskim jezikom sledeče: „Slab obisk šentrupertske šole kaže, da šola nikakor ne odgovarja nacionalnim potrebam večine koroških Slovencev, ampak da je bila ustanovljena samo zato, da bi se postavili po robu hujskanju peščice koroških Slovencev.“¹⁸ Tudi šola s slovenskim učnim jezikom v Šentjakobu je imela vedno manjše število otrok in jeseni leta 1924 so spet začeli obiskovati utrakvistično šolo.¹⁹ S

Vsebinska analiza zakonskega osnutka, osnovni odnos nemških koroških strank do slovenskega prebivalstva in potek pogajanj sam pa kažejo, da taka interpretacija

(Dalje prihodnjič)

- 13 AVA, Unterrichts, Fasz. 4341
- 14 Osnovnošolski zakon z dne 14. maja
- 15 1869, RGBl. 42/1869, 5.
- 16 o vseh omenjanih. Primerih Hanns Haas,
- 17 Karl Stuhlpfarrer: Österreich und seine
- 18 Slowenen (Wien 1977), stran 20—22
- 19 Aus dem Wilajet Kärnten (Klagenfurt
- 20 1913) stran 18 sl.
- 21 AVA, Unterrichts, Fasz. 4339
- 22 AVA, Unterrichts, Fasz. 4341
- 23 Valentin Einspieler: Verhandlungen über
- 24 die der slowenischen Minderheit ange-
- 25 botene Kulturautonomie 1925—1930 (Kla-
- 26 genfurt 1980) stran 47
- 27 Karl Stuhlpfarrer: Noch einmal zur Kul-
- 28 turautonomie der Kärntner Slowenen
- 29 (Nova mesto 1984), rokopis predavanja.
- 30 Hanns Haas, Karl Stuhlpfarrer: Öster-
- 31 reich und seine Slowenen, stran 56
- 32 Valentin Einspieler: Verhandlungen,
- 33 stran 80

TOREK, 29. 1.: 9.00 Poročila — 9.05 Za pred-
šolske otroke — 9.30 The greatest challenge

AVSTRIJSKEGA RADIA
Petek, 25. 1.: Domača imena v Ločah (dr. Anton Feinig)
 Znanstveni sodelavci medijskih oddaj (dr. Reginald Vospernik)
Sobota, 26. 1.: Duhovna misel (pt. Tonček Zajec)
 Voščila (Danica Urschitz)
Nedelja, 27. 1.: „Kar po domače iz Šentjakoba v Rožu (Miro Miškulinik)
Ponedeljek, 28. 1.: Oddaja v živo iz

rsak dan od 18.10 do 19.00
mladinskega doma v Celovcu,
Mikschallee

Torek, 29. 1.: Za starejše letnike
(Marija Inzko)
Cerkev in svet (Janko Merkač)

Sreda, 30. 1.: Alpe-Jadran: SNG v
Mariboru (Horst Ogris)

Četrtek, 31. 1.: Rož, Podjuna, Zila
radijski sodelavci poročajo

Petek, 1. 2.: Osnovni pojmi gospo-
darstva (dr. Zdravko Velik)

Petek, 25. 1.: Domača imena v Ločah (dr. Anton Feinig)
Znanstveni sodelavci medijskih oddaj (dr. Reginald Vospernik)

Sobota, 26. 1.: Duhovna misel (pt. Tonček Zajec)
Voščila (Danica Urschitz)

Nedelja, 27. 1.: „Kar po domače iz Šentjakoba v Rožu (Miro Miškulinik)

Ponedeljek, 28. 1.: Oddaja v živo iz

NEDELJA, 27. 1.: 8.00 Poročila — 8.05 Živ
žav — 8.55 Grizzly Adams, ponovitve amer
riške nanizanke — 9.25 Seefeld: SP v smu
čarskih tehnik — 50 km (m), prenos — 10.11
Življenje Verdija, ponovitve italijanske na
daljevanke — 11.50 Garmisch-Partenkirchen
SP v smučanju - super veleslalom (m), pre
nos — 12.30 Seefeld: SP v smučarskih tehnik
50 km (m) — 13.30 625 - oddaja za stik
gledalci — 13.50 Poročila — 13.55 Prisluhni

ČETRTEK, 31. 1.: 9.00—12.00 Zimski počitniški spored — 16.45 Paročila — 16.55 SP v smučanju — smuk (ž), kombinacija, posnetek iz S. Saterine — 17.40 Spored za otroke — 18.25 Gorenjski obzornik — 18.40 Obrambni in samozaščitni: Oborožitev v JLA — 19.20 Cik cak — 19.24 TV in radio nočjo — 19.25 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.05 Tednik — 21.10 Ludwig, italijanska nadaljevalanka — 21.50 Dnevnik.

Slovenski
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih
organizacij na Koroškem,
9020 Celovec, Gasometergasse 10.

Uredništvo: 9020 Celovec, St.-Ruprecht-
Straße 19/IV, tel. (0 42 22) 54 0 42,
telex 42 20 86 sndk a

Uprava: 9020 Celovec, Gasometerg. 10,
tel. (0 42 22) 32 5 50.

Tisk: Založniška in tiskarska družba
z o. j. Drava, Celovec - Borovlje.

- ŠPORTNI VESTNIK - ŠPORTNI VESTNIK -

Sankanje na Obirskem

Minulo nedeljo je bila na Obirskem tradicionalna sankarska tekma, dvanajsta po vrsti. Pokrovitelj, prireditelj in organizator vsakoletnega ljudskega običaja, ki šteje tudi za OBIR-pokal 1985, je bil Slovensko prosvetno društvo „Obir“. Tekme se je udeležilo 75 posameznikov oziroma posameznic in 15 dvojic — skupno 90 tekmovalcev! Tekmovalci so v sledečih enajstih skupinah: športne sanke I in II, šolarji in šolarke, mladinci in mladinke, moški in ženske, seniori I in II ter dvojice!

Žal je bilo vreme nestanovitno — najprej je pri nizki temperaturi sijalo sonce, nato se je sneg povsem zjužil in navsezadnje je še močno zasnežilo. Potemtakem so sankarji imeli boljše in slabše snežne razmere, ki so po vsej verjetnosti vplivale tudi na uvrstitve tekmovalcev. Na vsak način so organizatorji „ARTACEVO PROGO“ idealno pripravili, na vreme pa se seveda ne da vplivati. Prireditev je trajala od enajste do trinajste ure. Pri športnih sankah je bil najhitrejši **Jozi Karničar** in pri ljudskih sankah je postal najboljši dneva spet enkrat lokalni matador **Flori Miklau**.

Rezultati

Športne sanke I: 1. Smrtnik Marko, SPD Obir, 2.02.64; 2. Zura Walter, TVN St. Marg., 2.04.48; 3. Miklau Claudija, SSK Obir, 2.05.45; 4. Miklau Adi, SSK Obir, 2.17.89; 5. Karničar Rudi, SPD Obir, 2.28.52.

Športne sanke II: 1. Karničar Joži, SSK Obir, 1.59.66; 2. Jung Josef, TVN St. Marg., 2.00.24; 3. Hribenig Florian, TVN St. Marg., 2.00.56; 4. Miklau Flori, SSK Obir, 2.01.73; 5. Werjus Gerhard, ESV, 2.04.30.

Šolarke: 1. Kogoj Angelika, SPD Zarja, 2.41.22; 2. Brumnik Franciska, SPD Obir, 3.08.15; 3. Kogoj Annetmarie, SPD Zarja, 3.08.38; 4. Zura Doris, TVN St. Marg., 3.14.59; 5. Haderlap Veronika, SPD Obir, 3.25.10.

Šolarji: 1. Karničar Hanzi, SPD Obir, 2.37.93; 2. Ošina Paul, SPD Zarja, 2.44.27; 3. Rieglernik Joži, SPD Obir, 3.00.31; 4. Smrtnik Marko, SPD

Obir, 3.02.55; 5. Miklau Adi, SSK Obir, 3.13.58.

Mladinci: 1. Haderlap Franc, SPD Obir, 2.24.36; 2. Karničar Rudi, SPD Obir, 2.33.47; 3. Kogoj Rudi, SPD Zarja, 2.38.18; 4. Haderlap Jakob, SPD Obir, 2.39.61; 5. Hribar Willi, SPD Obir, 2.52.00; 6. Zura Walter, TVN St. Marg., 3.07.31.

Mladinke: 1. Miklau Claudija, SSK Obir, 2.27.12; 2. Smrtnik Marica, SPD Obir, 2.50.65; 3. Olip Diana, SPD Zarja, 2.52.17; 4. Pavlič Marta, AK Obir, 2.56.51; 5. Rieglernik Veronika, SPD Obir, 3.10.73; 6. Oraže Krista, SPD Zarja, 3.14.49.

Splošna ženske: 1. Karničar Inge, AK Obir, 2.30.30; 2. Lučovnik Veronika, AK Obir, 2.31.95; 4. Brucknig Eleonore, SPD Obir, 3.44.08; 3. Kogoj Elisabeth, SPD Zarja, 2.46.87; 5. Furjan Marija, SPD Obir, 3.52.43.

Splošna moški: 1. Karničar Izidor, AK Obir, 2.21.92; 2. Ošina Josef, SSK Obir, 2.25.57; 3. Haderlap Peter, SPD Obir, 2.27.00; 4. Wassner Max, TVN St. Marg., 2.30.22; 5. Karničar Joži, SSK Obir, 2.31.14.

Starostna Moški I: 1. Miklau Flori, SSK Obir, 2.19.39; 2. Jung Josef, TVN St. Marg., 2.22.97; 3. Novotny Erich, TVN St. Marg., 2.37.64; 4. Strugar Oto, AK Obir, 2.41.19; 5. Kogoj Toni, SPD Zarja, 2.42.44.

Starostna moški II: 1. Stane Josef, SPD Zarja, 2.31.39; 2. Olip Metod, SPD Zarja, 2.53.86; 3. Živkovič Engelbert, TVN St. Marg., 3.16.91.

Dvojice: 1. Miklau Flori in Adi, 2.37.32; 2. Ošina Josef in Kogoj Rudi, 2.38.34; 3. Karničar Joži in Izidor, 2.59.75; 4. Novotny Erich in Ernst, 3.00.13; 5. Karničar Hanzi in Cudrman Lenart, 3.02.28; 6. Rieglernik Josef in Zuraž Kristina, 3.16.26; 7. Miklau Claudija in Olip Diana, 3.23.47; 8. Brumnik Franciska in Rieglernik Irene, 3.30.90; 9. Tarunik Miha in Smrtnik Regina, 3.33.85; 10. Haderlap Franc in Karničar Rudi, 3.34.92.

REGINA SMRTNIK

8. NA AVSTRIJSKEM PRVENSTVU

V St. Konradu na Zgornjem Avstrijskem se je Regina Smrtnik (SSK Obir) uveljavila tudi med najboljšimi avstrijskimi smučaricami. Smrtnikova, ki je upala, da pride v najboljšem slučaju med prve 10, je dosegla odlično 8. mesto. Zmagala je Hilde Fuchs (Vzhodna Tirolska), Korošica Anita Blum pa je bila 5.

Pred 10. jubilejnim
Trnovskim maratonom

10. februarja letos v Črnem vrhu nad Idrijo

IDRIJA — 30 cm debela snežna odeja na črnovrški planoti zagotavlja organizatorjem 10. Trnovskega maratona uspešne priprave na letošnjo jubilejno prireditev, ki bo v nedeljo, 10. februarja, ob 9.30 uri v Črnem vrhu nad Idrijo.

Športno-politična manifestacija ljubiteljev smučarskega teka in številnih obiskovalcev prireditve je letos organizirana v počastitev 40. obletnice osvoboditve z namenom, da širi množični šport, krepi obrambne sposobnosti, obuja spomine na NOB in ljudsko revolucijo ter prenaša borbeno tradicijo na mladi rod. Ob jubileju bo prireditev potekala ob pomoči organizacij združenega dela iz SR Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom, narodnim herojem Stanetom Potočarjem-Lazarjem, nekdanjim komandantom legendarnega IX. korpusa NOVJ.

Organizacijski komite je v skladu s pravili o organizaciji in izvajanju množičnih tekaških prireditev v Sloveniji pripravil naslednji program: **maraton** — smučarski tek na 42 km, z možnostjo izstopa — prihoda na cilj na 21 km, kolikor znaša dolžina malega maratona, **pionirski smučarski tek** na 8 km, na katerem lahko sodelujejo pionirji in pionirke rojeni leta 1970 in mlajši.

Organizator bo upošteval samo tiste prijave, za katere bo obenem plačana tudi startnina. Ta znaša 300 din.

za vse udeležence, ki se bodo prijavili do 31. januarja 1985. Prijave za 10. Trnovski maraton sprejemata Zveza slovenskih športnih društev v Italiji v Trstu in Gorici in Slovenska športna zveza v Celovcu. Za udeležence, ki se bodo prijavili na dan prireditve, je startnina 400 dinarjev.

Poleg vzorne priprave startnega in ciljnega prostora, parkirišč ter vseh smučarskih prog, ki potekajo po obronkih Trnovskega gozda, kjer so se borile enote IX. korpusa AVNOJ, si organizatorji prizadevajo pripraviti tudi nekatere novosti. Za udeležence bo ob smučinah pripravljena zdravstvena služba, okrepčevalnice in servisna služba. Ob prihodu na cilj bodo pripravili tople obroke, za oddano startno številko pa bo organizator vsem uvrščenim tekačem poklonil značko prireditve in spominsko darilo — keramični krožnik z znakom 10. jubilejnega Trnovskega maratona. Prvi trije uvrščeni — ločeno moški in ženske — na vseh tehkih prejmejo medalje. Udeleženci, uvrščeni na vseh desetih Trnovskih maratonih, prejmejo še posebno jubilejno značko. Silvo Kovač

Skoki: Zahomčan Mörtl dvakrat zmagal

Zahomčan Norbert Mörtl je trenutno v izvrstni formi, saj je v dveh dneh kar dvakrat slavil zmago. V soboto je zmagal PO-STRANE/Atomic-cup, dan navrh pa je bil nepremagljiv v Vrbi, kjer je SV Velden /Vrba otvoril novo zgrajeno skakalnico v spomin Hugo Schwarz-u. Mörtl (mladinski koroški prvak) je triumfal z veliko prednostjo in obenem postavil prvi rekord skakalnice!

Pri otrocih (do 15 metrov) sta bila prva domačin Stefan Koubek (SVV) in Obirčan Stefan Hribar (SSK). Peter Rausch iz Zahomca in Hans Zweibrot iz Malte sta dominirala v šolarski skupini (do 30 metrov). Mladinci, juniori in splošna skupina so skakali na 60-metrski skakalnici. Vrstni red mladincev: prvi Erich Platzer (Bleiberg), drugi Klaus Kuttin (SVV) in tretji Michael Truppe (Zahomc). **Najdaljši skok (56 m!) in najvišjo oceno (195 točk) je dosegel — kot že omenjeno — junior Norbert Mörtl, ki je postal junak dneva.** Za seboj je pustil lokalmatadorja Rudija Schittesser (SVV) in Helmuta Plattner (Bleiberg). Splošno skupino je odločil Hans Grimschiz (KSG) pred Willijem Ulbing in Walterjem Schwarz (oba SVV). V skupini gostov pa se je čisto na vrhu znašel Kranjčan Bojan Češin!

AVSTRIJSKI ROKOMET

Po trinajstih odigranih tekmah avstrijske zvezne rokometne A-lige so prva tri mesta skoraj zagotovo rezervirana. Za ostala tri mesta, ki so še na razpolago za PLAY-OFF, se bodo potegovala moštva SC Eggenburg, UHK Krems, Oberglas Bärnbach, avanti HCK in ASKO Linz. Prvi na lestvici je zanesljivo ATSE Waagner Biro.

Izidi 13. kola

HCK : Margaretan	23:23
ASKO Linz : Köflach	24:26
Tulln : Eggenburg	23:27
Bärnbach : Edelweiß Linz	21:17
Waagner Biro : Krems	30:21

Psihološka pomoč
ob koncu semestra

8. in 9. februarja bodo številni koroški šolarji dobili spričevala. Marsikdo izmed šolarjev in staršev se bo — kot kažejo izkušnje — boril z razočaranjem in bo potreboval strokovno pomoč. Referat za šolsko psihologijo bo v ta namen šolarjem in staršem na razpolago ob teh terminih: v soboto, 9. februarja 1985, in v ponedeljek, 11. februarja 1985, med 8. in 18. uro.

Nasvete po telefonu ali v neposrednem razgovoru bodo dajali:

v Celovcu (8.-Mai-Straße 17, telefon 042 22 - 56 659): dr. Christine Kampl-Löberbauer in dr. Gert Lach;
v Beljaku (Peraustr. 31, tel. 042 42 - 26 543): dr. Margit Amlacher in dr. Walter Genser;
v Velikovcu (Hauptpl. 16, tel. 042 32 - 29 60): dr. Josef Lenzi.

OBČINSKE VOLITVE 17. MARCA 1985

Kandidati EL-Pliberk so že izbrani

Pred občinskimi volitvami v nedeljo 17. marca 1985, bo Slovenski vestnik sproti poročal o občinskem političnem dogajanju na južnem Koroškem, ki je zanimivo za naše bralce.

V Pliberku, kjer je imela EL-Pliberk doslej 6 mandatov, so v tem tednu dokončno izbrali novo kandidatno listo. Od skoraj 50 kandidatov objavljamo prvih 20:

1. Fric Kumer, Blato, kmet; 2. Jože Partl, Bistrica, kmet; 3. Jože Nachbar, Vidra vas, poslovodja; 4. Andrej Wakounig, Dvor, finančni uradnik; 5. Franc Valeško, Pliberk, kmet; 6. Fric Kert, Nonča vas, učitelj; 7. Jurij Mandl, Libuče, poslovodja; 8. Valentina Kušej, Šmihel, gospodinja; 9. Jože Müller, Vogrče, kmet; 10. Alojz Messner, Dob, mizar; 11. Blaž Kordes, Nonča vas, uradnik; 12. Jože Blažej, Letina, stavec; 13. Sigi Stropnik, Libuče, poštni uradnik; 14. Marija Kolenik, Šmarjeta, trgovska nameščenska; 15. Matevž Nachbar, Nonča vas, nameščene; 16. Štefan Domej, Rinkole, agronom; 17. Valentin Šumnik, Črgovče, delavec/kmet; 18. Lipej Kolenik, Čirkovče, pensionist; 19. Milan Hudobnik, Nonča vas, nameščenska; 20. Maks Prutej, Vogrče, delavec.

Obirsko: Kmečka zveza pripravila
strokovno predavanje

Dober odziv je imelo strokovno predavanje Slovenske kmečke zveze zadnji ponedeljek pri Kovaču na Obirskem. Okoli 50 kmetov iz Obirske in ostalih delov občine Železna Kapla je prišlo, da prisluhne predavanju dipl. inž. Helmuta Golde s celovške kmetijske zbornice. Predaval je o izboljšanju vzreje, gojenju in krmljenju goveda in o možnostih povečanja dobička za kmetijske panoge. Predavatelja je pozdravil odbornik Slovenske kmečke zveze Izidor Oraže.

Kako potrebna so takšna strokovna predavanja, je potrdila tudi

Živahna diskusija, katere so se udeležili številni kmetje. Potrebo po informaciji pa imajo kapelški kmetje, ki se v prvi vrsti bavijo z gozdarstvom, tudi še na drugih področjih. Zato bo Slovenska kmečka zveza kmalu pripravila tudi predavanja o gozdarskih vprašanjih. T. K.

V nedeljo:
skoki na Obirskem

Slovenski športni klub Obir vabi na 7. mednarodno tekmo v smučarskih skokih **ATO-MIC-CUP** v nedeljo 27. 1. 1985 na Podršnikovi skakalnici na Obirskem pri Železni Kapli.

Trening skakalcev bo med 9. in 10.30 uro, tekma se bo začela ob 13. uri. Prijave sprejema dr. Avgust Brumnik (9135 Železna Kapla 257) do 27. 1. ob 11. uri. Na skakalnici, ki ima kritično točko pri 25 m, bodo tekmovali otroci I, II, in šolarji I, II.

Pregled dejavnosti Kluba slovenskih študentov
in študentk na Dunaju

Skorajda ne bi verjel, toda zimski semester se brez dvoma nagiba h kraju, obenem pa se izteka tudi delovno leto sedanjega odbora. Čez teden dni bo na sporedu javna seja in marca bodo članice ter člani že volili novo predsedstvo. Skrajni čas torej za objavo neke vrste bilance dela v zadnjih mesecih.

Paleta programskih točk in aktivnosti kluba je seveda preobsežna, da bi jo bilo mogoče predstaviti v celoti — zato se bom osredotočila le na tiste najbolj važne in zanimive dogodke. Konec oktobra nas je obiskal nemški pisatelj Benedikt Dyrlich, doma v Nemški Demokratični Republiki in po rodu Lužiški Srb, ki je na petkov večer bral iz svojih del in hkrati informiral navzoče o življenju in prizadevanjih svoje narodnostne skupnosti.

Začetek novembra smo pogostili člane Republiške konference ZSMS, ki so se nam predstavili s kabarejem, akustičnim ansamblom in pesmimi Janjia Kovačiča.

Sicer je bil jesenski čas seveda popolnoma posvečen vprašanju dvojezičnega šolstva na Koroškem. V tej zvezi se prizadevanja Kluba niso omejila zgolj na podpisno akcijo, ki smo jo sprožili že meseca februarja, marveč so seveda vključili tudi celovško demonstracijo. Začetek novembra so se predstavniki kluba srečali z različnimi mladinskimi in študentskimi organizacijami ter jih obvestili o taktičnem narodnopolitičnem položaju. V tem sklopu smo

sklenili resolucijo, ki so jo skupaj z Avstrijsko visokošolsko zvezo podpisale vse študentske organizacije in v kateri podpisniki ostro zavračajo vsakršni poskus demontaže dvojezičnega šolstva. Z Dunaja sta se odpekljala v Celovec kar dva avtobusa z nad 70 udeleženci, med njimi številni-e nemškogovoreči-e kolegi in kolegice, ki so nas po pogovori in diskusijah bili pripravljeni podpreti.

Ko so se nekaj dni navrh srečali zastopniki vseh treh strank na Dunaju in v svojih pogovorih obravnavali vprašanje dvojezičnega šolstva, so se člani in članice kluba, visokošolske zveze in Hrvaškega akademškega kluba postavili s transparentom pred urad zveznega kanclerja in tako opozorili pasante in udeležence na nevarnost uvedbe apartheida na Koroškem in zahtevali izboljšanje dvojezičnega šolskega sistema. Vsa ta dejstva jasno pričajo o tem, da tudi na Dunaju razlivo sledimo dogodkom na Koroškem in da par sto kilometrov razdalje od doma še nikakor ne pomeni odtujitve.

Tudi drugod je bil KSSSD izredno aktiven. Bolj ali manj športno nadarjeni so se srečavali v sobotah ob ko-

šarki, ženski krožek je dokazal svojo agilnost s številnimi sejami in srečanji medtem ko je kulturni krožek žal popolnoma zaspal in že drugi semester ni bilo ne duha ne sluha o njem.

Ze tradicionalni so kontakti kluba s hrvaško študirajočo mladino na Dunaju in decembra smo bili povabljeni v hrvaški klub na miklavževanje in nastop znanega rock-ansambla Bruji.

Omeniti velja tudi pogovor z zastopnikom Amnesty International, organizacije, ki se bori proti mučenju ujetnikov in kršenju človekovih osnovnih pravic po vsem svetu, in prav tako predavanje Feliksa Bistra o vlogi cerkve v manjšinskem konfliktu.

Januarja sta bili na sporedu doslej že dve izredno zanimivi prireditvi. Priznani znanstvenik prof. dr. Ernest Bornemann, avtor knjige „Das Patriarchat“, je začetek meseca predaval o vplivu družbenih pogojev na seksualnost. Zadnji petkov večer pa je oblikoval Štefan Cigoj, vodja komisije za manjšinska vprašanja na SZDL Slovenije s predavanjem na temo „Jugoslavija in njene manjšine“. Med drugimi sta bila navzoča na prireditvi tudi oba predsednika slovenskih organizacij in po predavanju se je razvnela živahna diskusija.

Za KSSSD: Sonja